

Obnova hospodářského dvora Amálie

Bc. Lucie Tíralová

diplomová práce
Fakulta architektury ČVUT v Praze
zimní semestr 2024/2025

Obnova hospodářského dvora Amálie

autor:
Bc. Lucie Tiralová

vedoucí práce:
prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsá

Poděkování

Děkuji panu prof. Ing. arch. Akad. arch. Václavu Girsovi za to, že jsem mohla diplomovou práci zpracovávat pod jeho vedením a za jeho cenné rady k mému diplomovému projektu.

Děkuji doc. Ryklovi za cenné informace při zpracovávání diplomního semináře.

Největší děkuji patří mé rodině a kamarádům za jejich trpělivost, podporu a pomoc během celého mého studia.

Obsah

Úvod	7
Analytická část	
Lokalita	11
Historie	27
Hospodářský dvůr	37
SWOT analýza	64
Reference	68
Závěr	73
Návrhová část	
Technická zpráva	76
Výkresová část	82
Závěr	121
Zdroje a dokladová část	123

ÚVOD

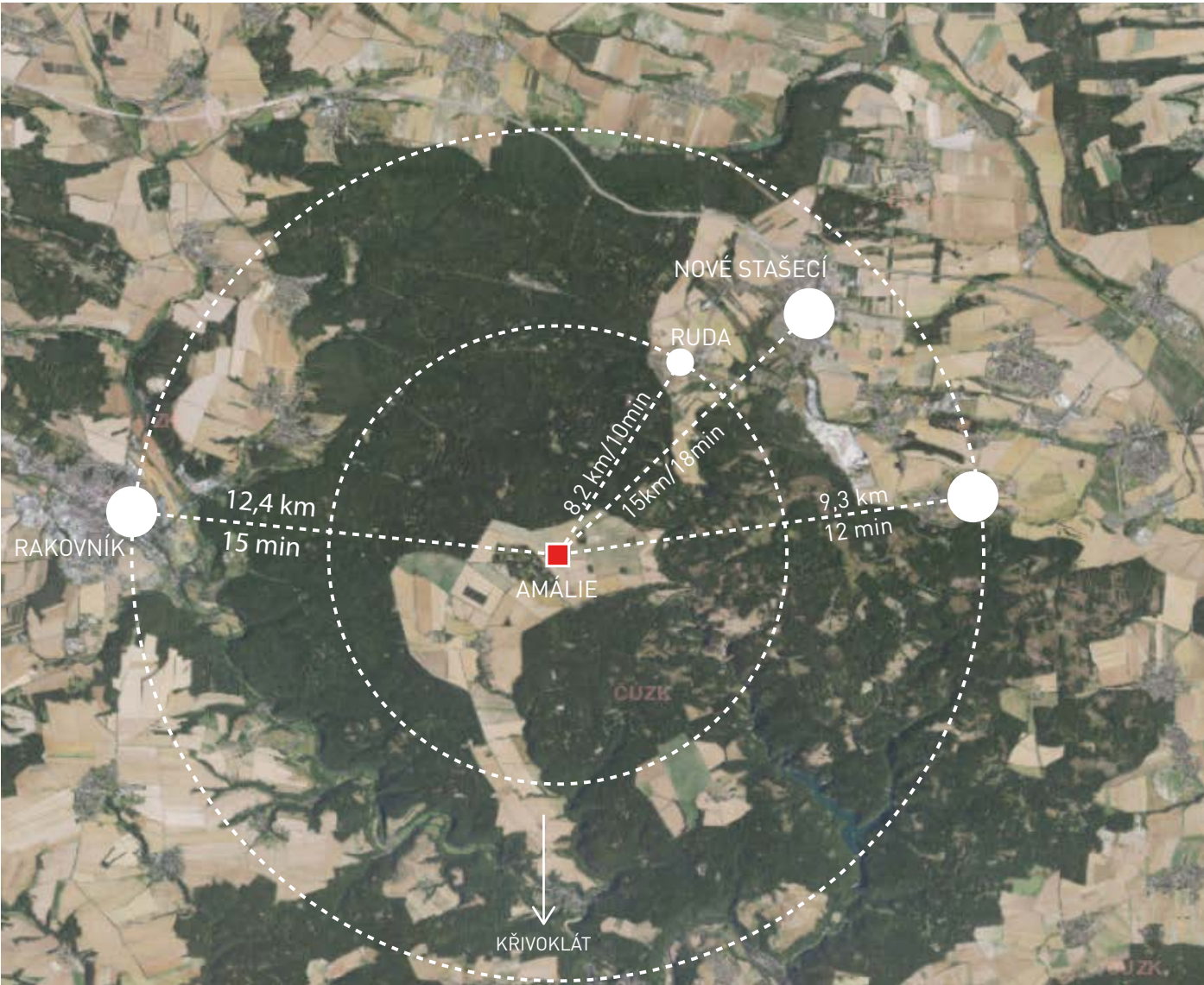
Předdiplovní i diplomní projekt se zaměřuje na hospodářský dvůr Amálie, který se nachází v katastrálním území obce Ruda u Rakovníka. Cílem předdiplovního projektu bylo poukázat na historické a architektonické kvality tohoto dvora a seznámit se s jednotlivými objekty, které ho tvoří. Pro lepší pochopení současného stavu a souvislostí spojených se statkem byla provedena analýza lokality a její historie. Tento proces umožnil hlubší porozumění kontextu a připravil půdu pro detailní práci na samotném hospodářském dvoře a jeho objektech. Důležitou součástí této fáze bylo také zaměření a shromáždění veškerých podkladů potřebných pro další práci na diplomovém projektu.

Na analytickou část navazuje diplomní projekt, který navrhuje obnovu a revitalizaci areálu. Projekt usiluje o zachování původní zemědělské funkce dvora, kterou rozšiřuje o vzdělávací, výzkumné a komunitní aktivity. Návrh je propojen s projektem Chytré krajiny, jenž se zaměřuje na udržitelné hospodaření a adaptaci na klimatické změny. Areál nabídne zázemí pro výzkum moderních zemědělských technologií, konference a vzdělávání studentů. Revitalizace respektuje historickou hodnotu místa a vytváří moderní prostor, který propojuje tradici s inovacemi.

ANALYTICKÁ ČÁST

LOKALITA

Geografické schéma měst a vzdáleností (Tíralová, 2024)
podkladová mapa, (zdroj: ČZUK, 2024)

GEOGRAFIE

Amálie se nachází v Sředočeském kraji, je součástí katastrálního území obce Ruda, která spadá pod okres Rakovník. Leží přibližně 55 km západně od Prahy, 78 km na severovýchod od Plzně a 87 km jihovýchodně od města Karlovy Vary. Mezi nejbližší obce patří Nový Dům Ruda, Rakovník, Nové Strašecí, Lány. V katastrálním území Rudy se nachází tři sídla – Ruda, Amálie a Brejl. Každé

znich má jinou urbanistickou strukturu. Ruda má rozvolněnou ulicovou zástavbu s okapově orientovanými domy a venkovskou výstavbu. Zatímco Amálie a Brejl jsou obě velmi vyloučené lokality. Amálii v podstatě tvoří jen solitérní zemědělský dvůr z 19. století s obdélným uspořádáním a zemědělskými budovami. Brejl má centrální komunikaci s řadovou výstavbou venkovského charakteru.

Ortofotomapa 2023 (zdroj: ČZUK, 2024)

Ortofotomapa 2023 (zdroj: ČZUK, 2024)

Ortofotomapa 2023 (zdroj: ČZUK, 2024)

Samostatný hospodářský dvůr je situovaný volně v krajině, přibližně 8 km km jižně od obce Ruda. Má tvar obdélníku o rozměrech 155 x 110 metrů. V jihovýchodní části se nachází obytný dům, oddělený od dvojice sýpek úseky ohradních zdí s branami. Na severovýchodě jsou budovy chlévů pro hovězí dobytek s obytnou částí. Na opačné straně, na jihozápadě, je budova s konírnou a stájemi pro tažné voly, opět s obytnou částí vpředu. Stodola uzavírá severozápadní stranu, s bránou uprostřed. Uprostřed dvora stojí kolna, orientovaná ve směru příčné osy. Vedle stodoly je mladší obytný dům, pravděpodobně původně kovárna. V přímé blízkosti hospodářského dvora se nachází 5 rodinných domů. Kromě těchto budov je statek obklopen lesy, luky a polemi.

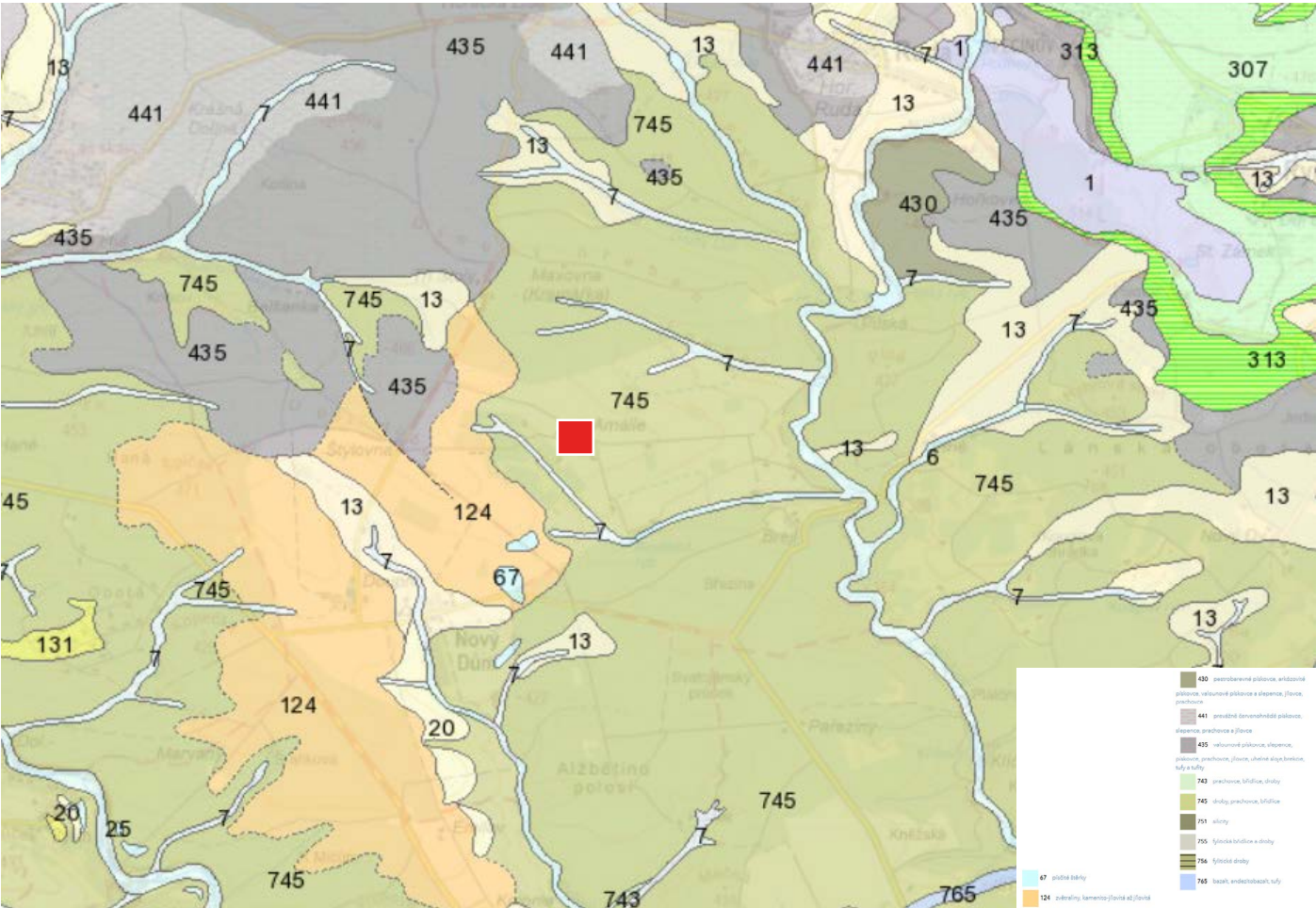

Geomorfologická mapa (zdroj: <https://mapy.geology.cz/geo/>)

GEORMOFOLOGIE

Rakovník se nachází v oblasti Plzeňské pahorkatiny, konkrétně v jejím celku zvaném Rakovnická pahorkatina, a dále v podcelku Kněževeská pahorkatina, kde spadá do okrsku Rakovnická kotlina. Na východním okraji území zasahuje do oblasti Klíčavské pahorkatiny.

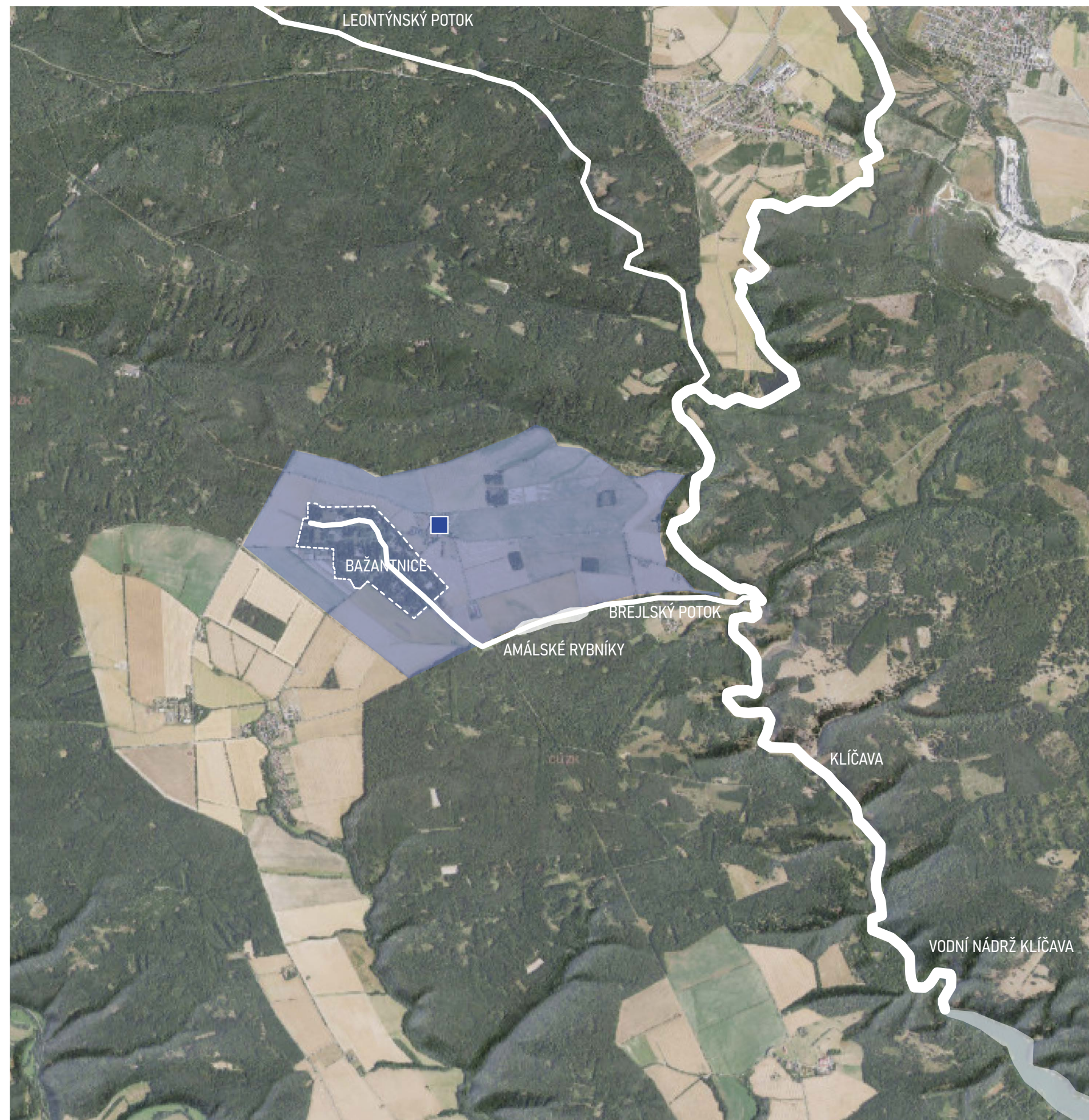
Rakovnická kotlina, centrální část regionu, je údolní oblast s mírně zvlněným terénem, která byla od pradávna osídlena a slouží intenzivnímu zemědělství. Průměrná nadmořská výška činí 410 metrů nad mořem. Nejvyšší bod oblasti dosahuje 475 metrů nad mořem a nachází se v západní části, zatímco nejnižší místo leží v nadmořské výšce 346 metrů. Okolní regiony jsou výše položené, s převýšením kolem 100 metrů, a více zalesněné.

Geologická mapa (zdroj: <https://mapy.geology.cz/geo/>)

GEOLOGIE A PŮDA

Geologická stavba této oblasti je charakterizována především přítomností drob, prachovců a břidlic. Okrajově tu má zastoupení kamenito-jilovité zvětraliny. V říčních nivách, tedy v níže položených oblastech podél vodních toků, jsou přítomny různé typy sedimentů. Tyto nivy jsou pokryty hlinitými, kamenitými a štěrkovitými sedimenty. Půdní pokryv této oblasti je dominován kambizemi. Kambizemě, které se vyznačují hnědou až tmavě hnědou barvou a jsou bohaté na živiny, vznikají v mírně vlhkých podmínkách a často na podkladech bohatých na minerály. Tyto půdy mají dobrou strukturu a jsou velmi vhodné pro zemědělské využití.

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ KRAJINA

Převažující část krajiny obce Ruda je zalesněná, tvořená křivoklátskými lesy. Východní hranici obce tvoří kaňon potok Klíčavy a prakticky celá krajina obce Ruda je členěná údolími pravých přítoků Klíčavy. Pouze severní okraj správního území obce, okolo zástavby jádrového sídla Ruda, je bezlesý, intenzivně zemědělsky obhospodařovaný. Druhou velkou mýtinu tvoří právě historický zemědělský dvůr Amálie. Převládající využití území je zemědělství, především rostlinná výroba. Orná půda pokrývá většinu plochy, avšak čelí problémům, jako je nízká schopnost zadržovat vodu, půdní eroze a odplavování ornice během intenzivních srážek.

V oblasti se nacházejí dvě menší povodí – Karlův luh na severu a Brejlský potok na jihu, které se vlévají do Klíčavy.

V okrese Ruda se nachází řada přírodně chráněných oblastí a památek. Mezi ty nejznámější patří tyto:

- Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko
- Biosférická rezervace UNESCO Křivoklátsko
- Ptačí oblast Křivoklátsko
- Přírodní rezervace Údolí Klíčavy
- Potok Klíčava
- Brejlský potok
- Amálské rybníky na Brejlském potoce
- Bažantnice Amálie
- Chytrá krajina Amálie – vědecký projekt ČZU v Praze

CHKO KŘIVOKLÁTSKO

Sídlo Amálie se nachází v rozsáhlejší enklávě společně s Novým Domem a Doupnem, obklopené lesy. Tato oblast byla roku 1805 výrazně změněna vykácením a vykloučením bukových lesů v rozsahu asi 600 hektarů. Na vzniklých pasekách byly poté založeny zemědělské dvory Nový Dům, Maxov a Amálie. Přestože je Amálie situována v mírně vyvýšené poloze, terén směrem k sídlu ze západu pozvolna stoupá a na východ klesá do údolí Klíčavy. Areál bažantnice výrazně ovlivňuje vizuální působení sídla – z pohledu ze západu je viditelný pouze dvůr a v dálkových pohledech se sídlo jako celek téměř neuplatňuje. Zeleň v sídle se nachází uvnitř dvora a v zahradách rodinných domů, po obvodu sídla je spíše sporá, o něco

četnější je podél komunikací. Vzhledem k bažantnici není tento deficit zeleně nijak citelný.

Samotná Amálie se nachází v CHKO Křivoklátsko

Podmínky ochrany KR

- 1. Ojedinělou novou obytnou výstavbu situovat ve vazbě na strukturu stávající zástavby – jižně od stávajících rodinných domů, při výstavbě respektovat historickou parcelaci
- 2. Vyloučit realizaci zástavby v izolované pozici od sídla, bez vazby na stávající cestní síť
- 3. Při realizaci nové výstavby dbát základních architektonických pravidel

- či forem venkovské zástavby – sedlová střecha s možným zvalbením, obdélný půdorys, orientace, podlažnost, barevnost; vyloučit výstavbu bytových domů
- 4. Novou účelovou zástavbu vybočující měřítkem nad objekty klasicistního dvora vyloučit
- 5. Novou zástavbu vhodně koncipovat s ohledem na přechod do nezastavěného území – doplnit o díl rencované výsadby stanovištně odpovídající zeleně
- 6. Bránit nevhodným architektonickým zásahům u obytných staveb (přístavby narušující hmotu a půdorys především starší obytné zástavby)
- 7. Nesnižovat dominantní pozici dvora ve vyvýšené poloze při pohledu ze západu

Pohled od západu na statek

KLIMA

Rakovnicko je známé jako suchá oblast. Nachází se ve srážkovém stínu západočeských hor, odkud přichází hlavní vzdušné proudy, ale nad teplou a málo zalesněnou kotlinou spadne jen málo dešťových srážek. Rakovník má průměrné roční srážky pouhých 486 mm, což znamená výrazný srážkový deficit.

Průměrná roční teplota na Rakovnicku je nižší než 8 °C. Podnebí je tedy mírně teplé, ale s nízkým množstvím srážek, což ovlivňuje možnosti zemědělství v oblasti. V širších údolích se občas vyskytují mírné teplotní inverze.

CHYTRÁ KRAJINA

Chytrá krajina je projekt, který pod režii České zemědělské univerzity běží v okolí Amálie. Představuje promyšlený funkční systém, který vzájemně propojuje prvky zajišťující ochranu půdy, hospodaření s vodou a podporu živých organismů.

V rámci prezentace projektu je v okolí Amálie okružní trasa o celkové délce 8 km vede podél toků Karlova Luhu a Brejlského potoka. Na jednotlivých zastaveních se člověk seznámí s konkrétními adaptačními opatřeními, která jsou součástí celého krajinného a hospodářského systému.

Základní principy konceptu Chytré krajiny

- 1. celkově optimalizuje hospodaření s vodou;
- 2. minimalizuje dopady hydrologických extrémů – sucha a povodně;
- 3. je environmentálně zdravou a udržitelnou součástí intenzifikace zemědělství a lesnictví;
- 4. minimalizuje erozi půdy;
- 5. činí krajinu komfortnější pro její obývání včetně úpravy mikroklimatu;
- 6. podporuje celkovou biodiverzitu;
- 7. zvyšuje estetickou hodnotu krajiny;
- 8. představuje sofistikovaný krajinný systém vzájemně propojených vodohospodářských, půdoochranných a ekostabilizujících prvků doplněný o racionální management krajiny.

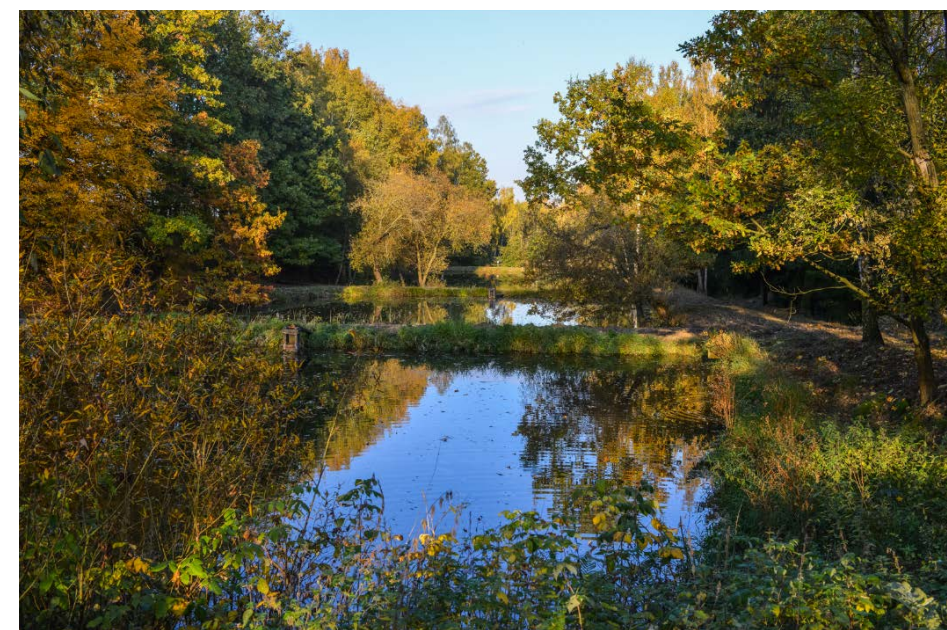
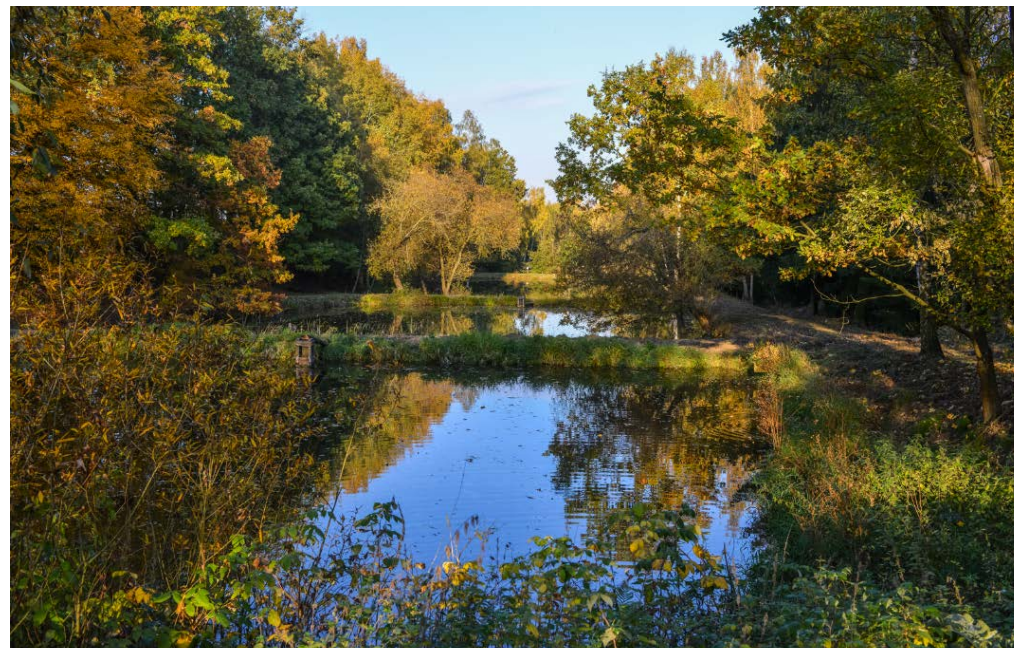
Opatření v rámci projektu Chytré krajiny (zdroj: www. cvpk.czu.cz)

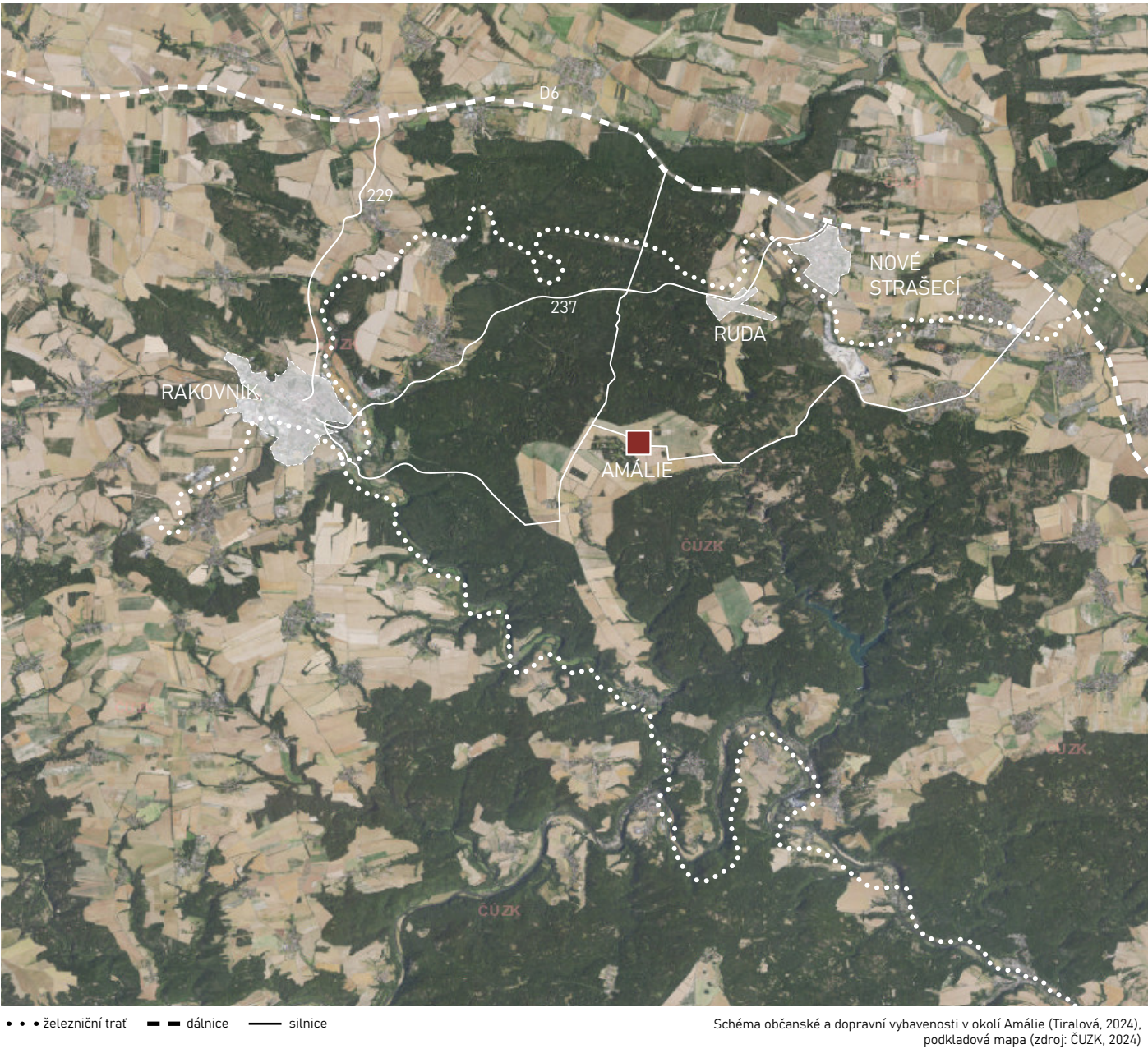

Naučná stezka Chytré krajiny (zdroj: www. cvpk.czu.cz)

Koncept chytré krajiny (zdroj: www. cvpk.czu.cz)

OBČANSKÁ VYBAVENOST

Samotná Amálie s hospodářským statkem je situována ve vyloučené lokalitě s absencí základní občanské vybavenosti. Občanská vybavenost se nachází v přilehlých obcích Ruda, Nové Strašecí, Rakovník. Nejbližší obec Ruda nabízí jen velmi omezený výběr služeb. V Rudě se nachází pouze mateřská škola a malý obchod. Větší rozsah občanské vybavenosti poskytuje až obec Rakovník. Zde jsou k dispozici všechny potřebné služby, včetně škol, zdravotnických zařízení, supermarketů, kulturních institucí a sportovních zařízení. Nové Strašecí představuje mezistupeň mezi Rudou

a Rakovníkem, ale i zde je nabídka služeb výrazně širší než v Rudě.

DOPRAVNÍ SÍŤ

Doprava na statek Amálie je primárně řešena individuálními prostředky, jelikož do obce není možné se dostat pomocí hromadné dopravy. Kolem Amálie prochází silnice spojující Rakovník, Rudu a Nové Strašecí, což je hlavní dopravní tepna pro individuální dopravu. Na pozemek statku vede jen účelová komunikace určená jen pro vozy ČZU. Nejbližší železniční stanice, senacházejí v Rakovníku a Novém Strašecí,

kde probíhá trať 120, kde je jezdí spoj Praha – Kladno – Rakovník. Nejbližší stanice je 11 km od Amálie. Přímo do Amálie autobusy nejezdí, ale blízké obce nabízejí spojení do Kladna, Nového Strašecí, Prahy, Rakovníka a Řevničova.

Schéma občanské vybavenosti Rakovník (Tiralová, 2024), podkladová mapa (zdroj: ČUZK, 2024)

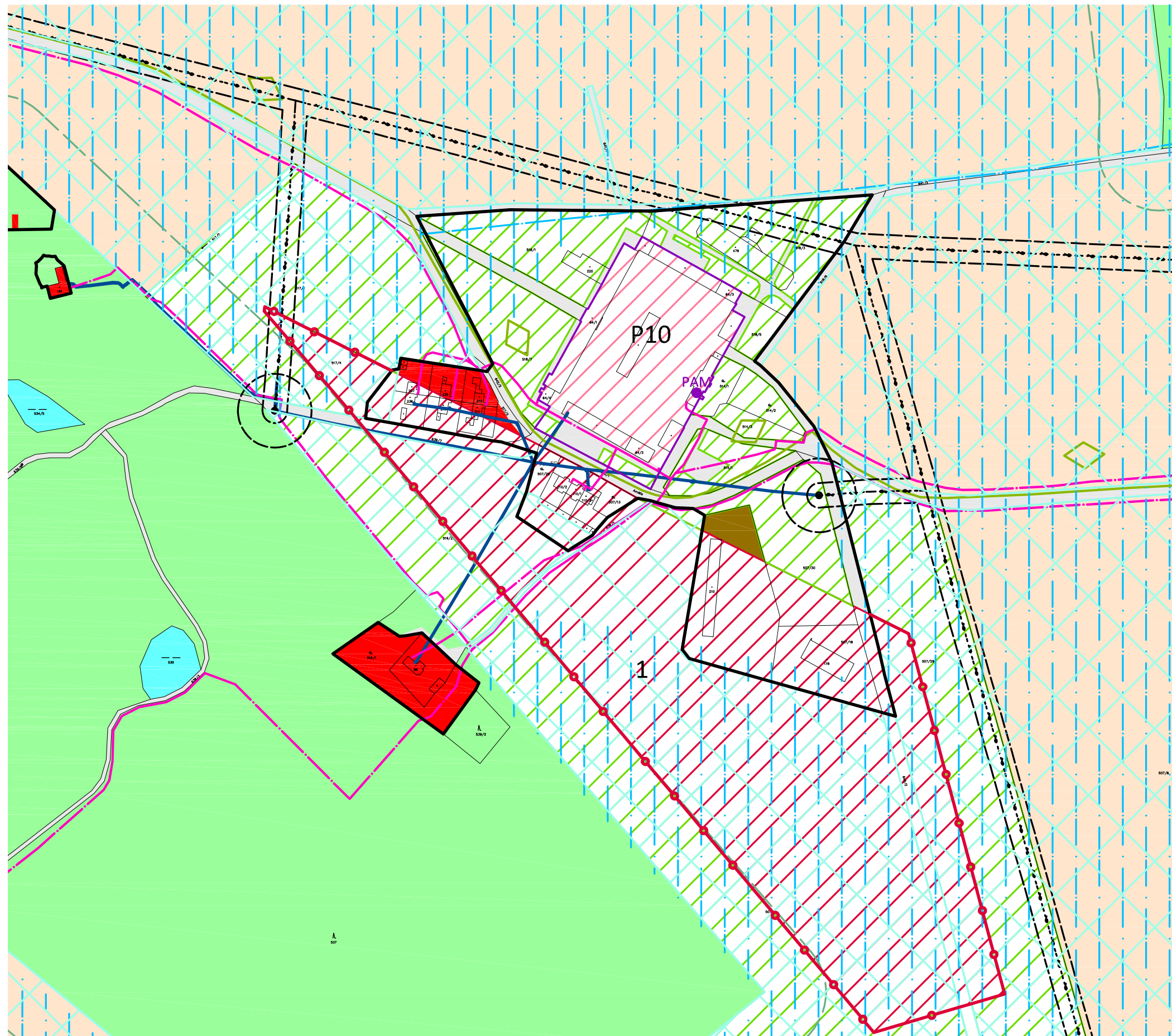
Schéma občanské vybavenosti Ruda (Tiralová, 2024), podkladová mapa (zdroj: ČUZK, 2024)

Schéma občanské vybavenosti Nové Strašecí (Tiralová, 2024), podkladová mapa (zdroj: ČUZK, 2024)

LEGENDA

- H zdravotnické zařízení
- O obchody
- M mateřská škola
- Z základní škola
- S střední škola
- V sportovistě/volný čas
- zástavka MHD

Koordinační výkres (zdroj: <https://www.obec-ruda.cz/urad/uzemni-plan-ruda-zmena-c-4-uplne-zneni/>)

P 10 - Smíšené území venkovského typu (Amálie)
SVa;

určené funkční využití: objekty původní venkovské usedlosti ve volné krajině, smíšené funkce zemědělské výroby, přechodného ubytování (agroturistika) a bydlení, s péstelským a chovatelským zázemím pro zemědělskou produkci, v kombinaci s nerušící výrobou a možností skladování zemědělských produktů místní produkce.

přípustné: pozemky, stavby a zařízení pro bydlení, ubytování, sociální a pečovatelské služby, školící, ubytovací, rekreační a konferenční zařízení se stravovacím zázemím; mateřská školka a škola v přírodě; ekocentra; vzdělávací zařízení; sportovní plochy přírodního charakteru; chov koní a jízďárny, stavby a zařízení veřejných prostranství, veřejné a soukromé zeleně a dalších druhů sídelní zeleně; pozemky, stavby a zařízení dopravní infrastruktury pro obsluhu řešeného území; pozemky,

nepřípustné: pozemky, stavby a zařízení pro výrobu a skladování (těžký a lehký průmysl, zemědělská velkovýroba, skladovací areály); pozemky, stavby a zařízení pro dopravní infrastrukturu, čerpací stanice pohonných hmot, kapacitní veřejná parkoviště, plochy pro odstavování nákladních vozidel, hromadné garáže; další stavby, zařízení a činnosti, které snižují kvalitu prostředí a pohodu bydlení ve vymezené ploše, či nejsou slučitelné s přechodným ubytováním. Jiné další funkce nesouvisející s určeným a přípustným využitím.

další požadavky: umístění a charakter nové zástavby nesmí narušit dochované historické, urbanistické a architektonické hodnoty daného místa, nebo naruší architektonickou jednotu celku, například souvislou zástavbu v ulici apod., nové stavby musí respektovat urbanistickou strukturu a prostorové uspořádání v daném místě

[illegible]

HISTORIE

HOSPODÁŘSKÝ DVŮR AMÁLIE

V letech 1780–1783, jak ukazují mapy z I. vojenského (josefského) mapování, se na místě dnešního Dvora Amálie nacházely jen lesy. V roce 1805 došlo k výrazné změně, kdy byla vykácena a vyklučena buková oblast o rozloze přibližně 600 hektarů. V roce 1840 zde byl vybudován klasicistní hospodářský dvůr se symetricky uspořádanými budovami. Pozdější indikační skici zaznamenávají přístavbu kovárny vedle stodoly, což svědčí o rozšíření a adaptaci statku na nové technologické změny. Dvůr Amálie byl formálně založen v roce 1830 a pojmenován po Amálii Kristině Bádenské, manželce Karla

Egona z Fürstenberka. Později zde byly postaveny lihovar a ovčín. Výrazný vliv na stavbu nových dvorů měl stavitel Jan Philip Joendl, který se podílel na architektonickém rozvoji oblasti. Za vlády knížete Maxe Egona z Fürstenberka vtiskl hospodářským budovám svůj charakteristický ráz stavitel Josef Jiruš. Po roce 1921 se dvůr stal součástí statku Lány a v blízkosti byla zřízena bažantnice. Dle map třetího vojenského mapování zde již stály lihovar a ovčín. Na Státní mapě z roku lze vypožorovat, že v letech 1951–1960 pravděpodobně došlo k postavení tří rodinných domů v blízkosti hospodářského dvora, stejně

STAVBY V OKOLÍ

Ve 20. a 30. letech 19. století proběhly významné stavební úpravy stávajících a výstavba nových dvorů křivoklátského velkostatku, pojmenovaných po členech knížecí rodiny. Tyto projekty byly předcházeny mýcením lesů. Jedním těchto projektů na Rakovnicku je sýpka v Požárech, jejíž fasády jsou zdobeny rustikovanou slepou arkádou, tato sýpka se téměř přesně shoduje s návrhy od Joendla. Stejně vzory ovlivnily i výstavbu dvora

má fasády členěné slepou arkádou a krovy s výraznými ondřejskými kříži.

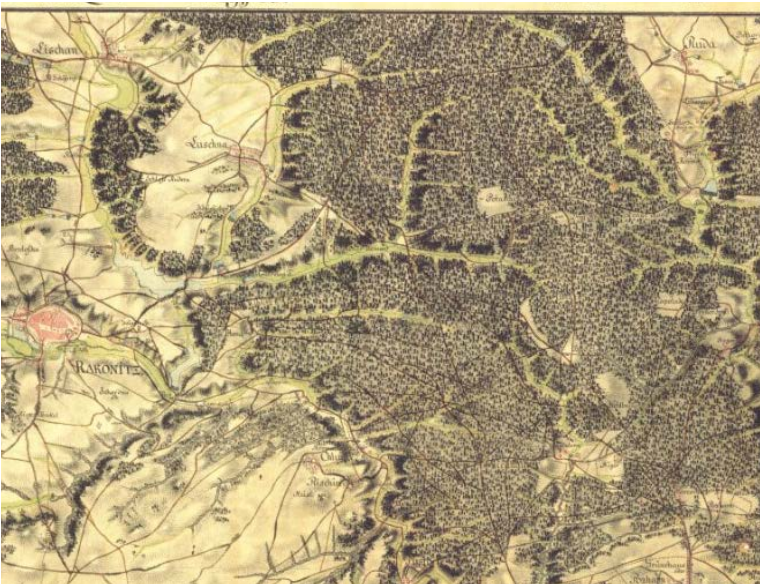
Bažantnice

V letech 1858 až 1860 nechal majitel Pürglitzského lesa Karl Egon II Fürstenberg mysliveckým inspektorem Schmiedem vytvořit bažantnici v lese Buková o rozloze 80 hektarů, která byla pojmenována po knížecí manželce Amálii Bádenské. Aby obyvatelé Nového Domu a dalších obcí nemohli

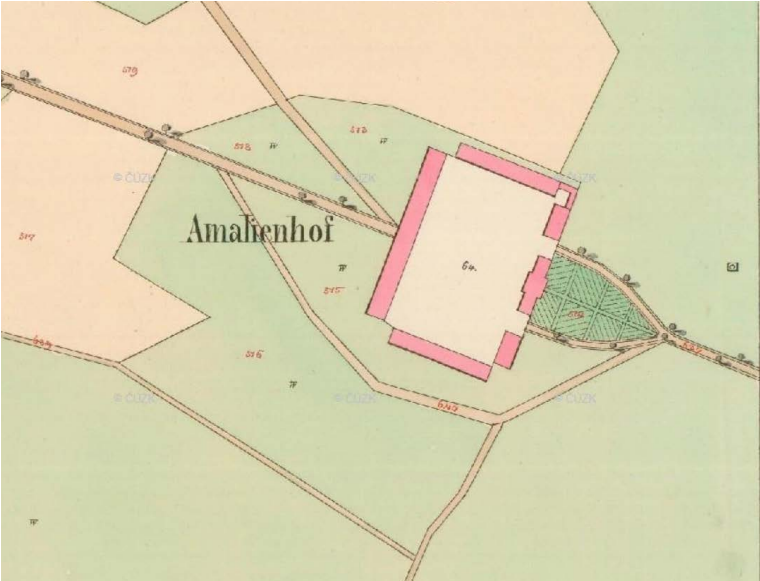
tak jako k přístavení kravína k budově původní stodoly. V druhé polovině 20. století letech došlo k přístavení kravína k budově původní stodoly hospodářského dvora. Dochází také k vymezení venkovního výběhu krav. Díky těmto změnám zaniká původní alej stromů, která je osově na středu stodoly a celého dvora a která zde byla již od první výstavby hospodářského dvora. Od 60. let 20. století je Dvůr Amálie spravován Českou zemědělskou univerzitou. Mnohé z budov však dnes nenacházejí praktické využití.

hrozícímu znárodnění fürstenberského majetku. V roce 1921 se Amálie stala spolu s ostatními majetkami panství Lán letním sídlem československého prezidenta. Křivoklátské panství bylo v roce 1929 převedeno do vlastnictví státu a bažantnice byla připojena k Ústřednímu ředitelství státních lesů a státních statků při ministerstvu zemědělství. Od této doby se v Amálii konaly hony na bažanty a zájce pro státní hosty a hlavní každoroční hony probíhaly kolem kočárny pod pěti duby. Mohutný lovecký zámek Amálie postavil ve 30. letech 20. století z pověření ministerstva zemědělství architekt Josef Grus. První patro bylo určeno k přenocování loveckých hostů, je dřevěné a bylo zařízeno hodnotným nábytkem. Za německé okupace byli v chatě u příležitosti honů různí představitelé říšské správy od ministrů až po říšské protektory. Po druhé světové válce se stal letním sídlem ministra zemědělství a byl připojen ke státním statkům v Rakovníku. K 1. dubnu 1954 došlo na žádost prezidentské kanceláře k převodu právního vlastnictví celého majetku Amálie, který je od té doby provozován jako prezidentský lovecký zámek.

Chata byla do roku 1989 nepřístupná, ale od té doby slouží prezidentovi i jako místo k neformálním rozhovorům s osobnostmi z celé řady společenských oblastí.

I. vojenské (josefské) mapování – Čechy 1780-1783 (zdroj: <https://oldmaps.geolab.cz/>)

Císařské povinné otisky stabilního katastru 1841 (zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Indikační skici (zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Sýpka Nový Dvůr (Maxov) (zdroj: <https://vltava.rozhlas.cz/>)

v Panošim Újezdu, kde sýpka má fasády členěné vysokými lizénovými rámy. Nově založený dvůr Maxov, kde dominuje sýpka s termálními okny, schodištovým rizalitem a pasovou rustikou na fasádách, také čerpá z těchto návrhů. Stodola naproti sýpce

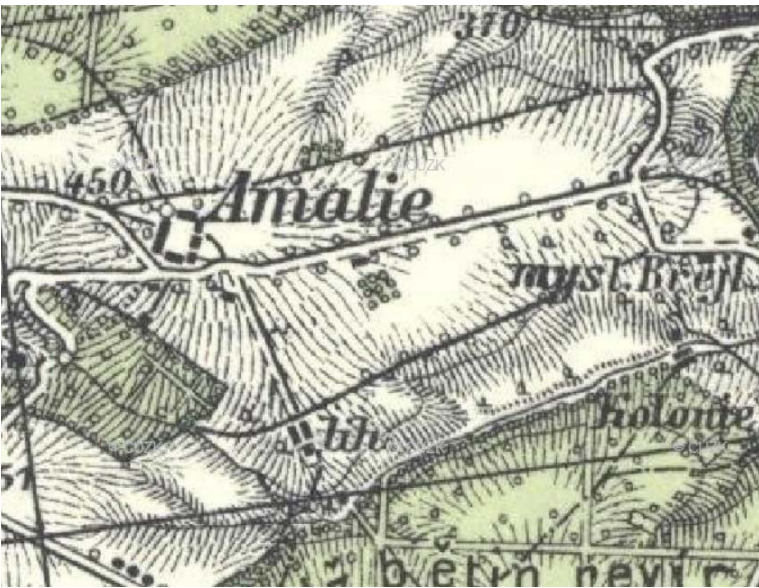
po okolí chodit, jezdit po něm nebo ho používat k vyhánění ovcí, byl v roce 1900 oplocen. Během první světové války byl chov zastaven a populace také klesala. Po vzniku Československa bažantnictví dále upadalo, protože vesničané na zvěř pohlíželi jako na společný majetek kvůli

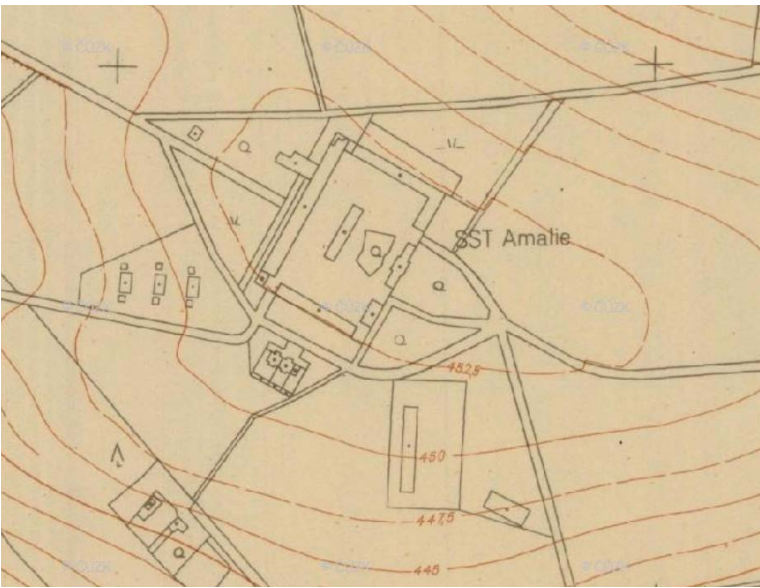
Mapa kultur - 1837-1844 (zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

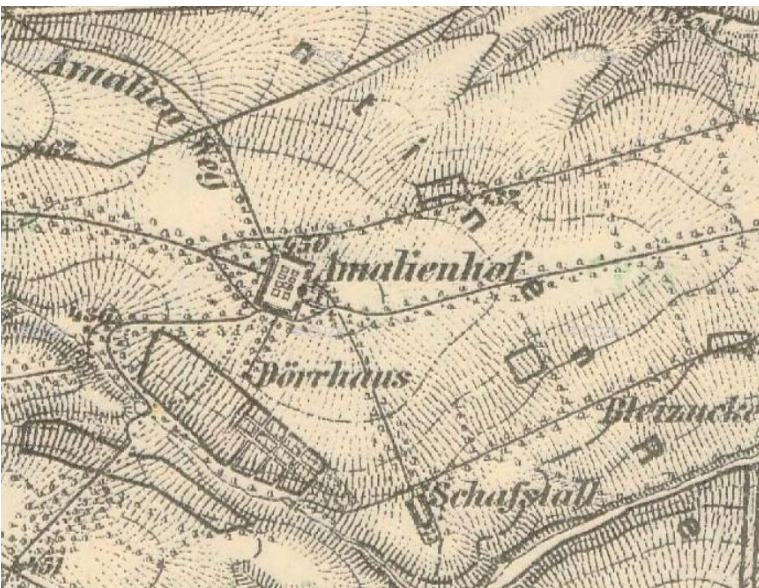
Státní mapa 1951 (zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

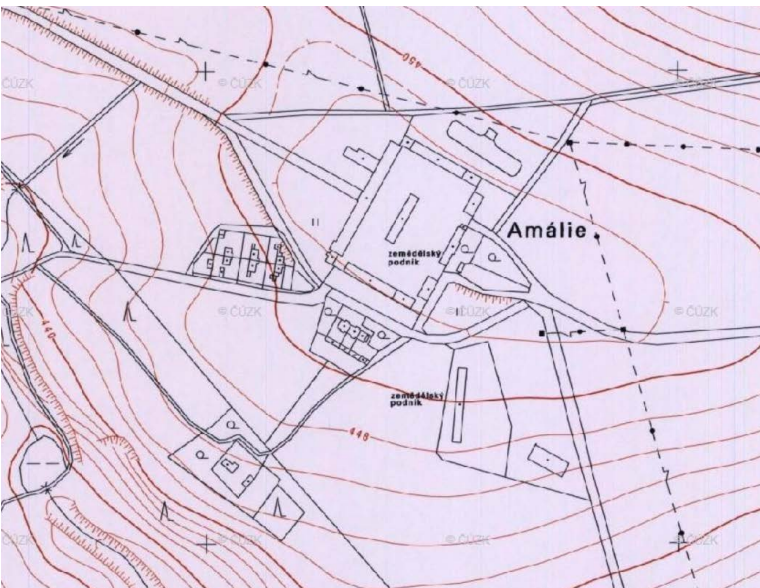
Třetí vojenské mapování 1930 (zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

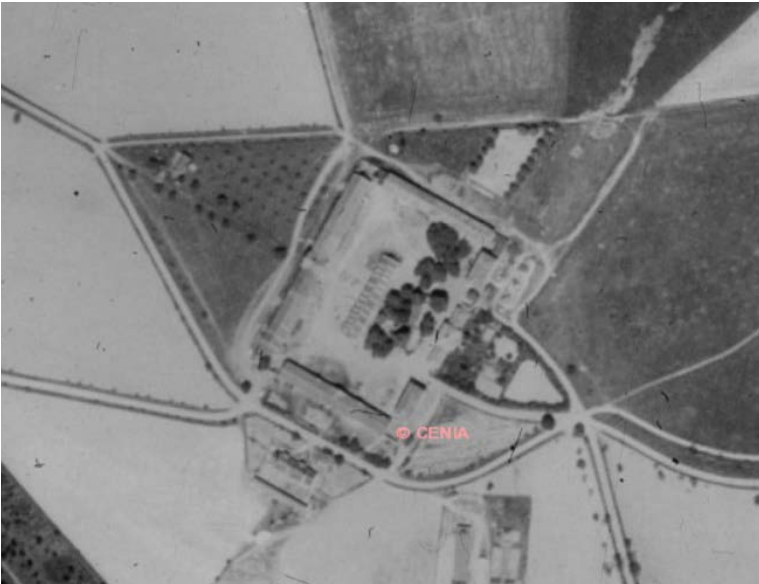
Státní mapa 1960 (zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Třetí vojenské mapování 1930 (zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Státní mapa 2004 (zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Ortofoto 1953 (zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Ortofoto 2004 (zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

Ortofoto 2023 (zdroj: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>)

dům správce severní sýpka severní chlív stodola jižní chlív jižní sýpka kolna kovárna

SOUČASNÝ STAV

Jádrem zástavby je mohutný klasicistní, osově symetrický obdélný dvůr se zámečkem a dvěma sýpkami v průčelí. Na něj na jihu a západě navazuje pravidelně uspořádaná zástavba rodinných domů (dokončeny 1951), jedná se o patrové objekty s polovalbovými střechami, hojně doplněné drobnými přístavky, kůlnami apod. Na jihovýchod od dvora se pak nachází několik samostatných hospodářských budov, které se vizuálně neuplatňují. Nedaleko od hospodářského dvora se nachází areál již zmíněné bažantnice. Nachází se v ní několik objektů zázemí a ubytování, celek v krajině působí kompaktně, vnitřně je členěn na řadu menších ploch různě

obhospodařovaných. Od roku 1958 je zemědělský dvůr Amálie památkově chráněn. Předmětem ochrany je dům správce, dvojice sýpek, budova chlívů pro hovězí dobytek s obytnou částí, budova konírny s volskou stájí a obytnou částí, stodola s branou, spojovací ohradní zdi, oplocení s branami a pozemky vymezeného areálu. Dnes dvůr patří České zemědělské univerzitě v Praze. Většina objektů hospodářského dvora je dnes bez využití. Mezi využívané objekty patří dům správce a stodola. Dům správce byl z části zrekonstruován a nyní jsou prostory využívány jako zázemí pracovníků ČZU, střední část domu je pronajímána jako bydlení. Dalším

využívaným objektem je stodola, ta je používána pro čistě zemědělské účely. V rámci živočišné výroby je na Amálii zajišťován chov skotu Česká červinka, jako genetický zdroj tohoto plemene, které na území ČR v průběhu 20. století téměř vymizelo. Toto plemeno je díky nízké mléčné užitkovosti chováno v systému mimo tržní produkci mléka. Aktuálně je na Amálii celkem 44 kusů skotu České červinky (z toho 21 ks krav, 4 ks telat, 11 ks jalovic, 8 ks býků). Hlavními pěstovanými komoditami rostlinné produkce jsou řepka ozimá, Ostatní objekty dvora jsou poměrně v zachovalém stavu. ČZU udržuje statek a má zájem o jeho revitalizaci.

HOSPODÁŘSKÝ DVŮR

Důležitou součástí této části bylo zaměření a shromáždění veškerých podkladů potřebných pro další práci na mém diplomovém projektu. Geodetické zaměření objektů neexistuje, veškeré výkresy vznikly na základě zaměření dnešního stavu a rektifikace historických plánů z roku 1837.

Velké díky patří p. doc. Ryklovi a jeho studentům, kteří mi poskytli své zaměření a poznatky ze svého bádání.

kovárna

jižní stáje

stodola

kolna

dům správce

severní chlív

severní sýpka

jižní sýpka

JIŽNÍ CHLÉV

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

kraj:	Středočeský kraj
okres:	Rakovník
obec:	Ruda
katastrální území:	Ruda u Nového Strašecí
číslo popisné:	č.p. 51
číslo parcelní:	64/1

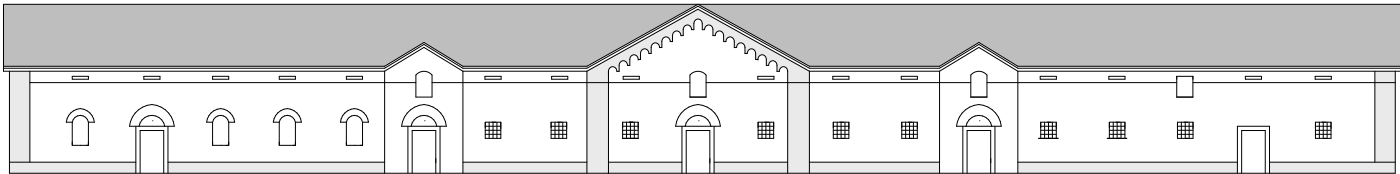
POPIS

Objekt koňských stájí tvoří jižní část hospodářského dvora. Jde o lineární přízemní objekt se sedlovou střechou. Všechna průčelí jsou původně typicky klasicistní a symetrická. Fasáda je zbodovaná dekorativními prvky jako jsou obloučkový vlys a lizény.

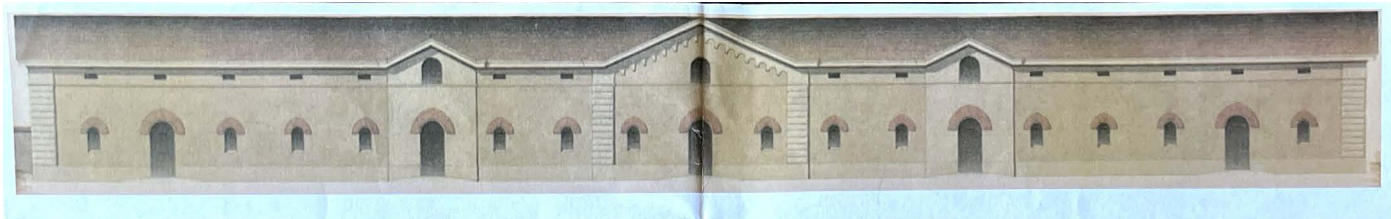
Výstavba je datována k počátku budování hospodářského dvora, tedy k roku 1837. Byly zde v přízemí původně navrženy prostory ratejny, černá kuchyně, chlév pro dobytek a obslužné prostory. Dle provedených sond můžeme usoudit, že již během prvotní výstavby došlo ke změně projektu oproti dochovaným plánům. Došlo ke změně funkce a na místo chlévu zde byly postaveny koňské stáje, které návrh hospodářského dvora postrádal. Díky této změně došlo k zazdění centrálního portálu, byl však ponechán pro zachování estetiky fasády. Prostor krovu byl pravděpodobně užíván jen v západní části objektu. Komora u řezárny měla podle původních plánů sloužit jako prostor pro schodiště, avšak to nebylo nikdy realizováno. Nález provedený sondou dokládá, že žádná omítka nepokračuje po zdi nad klenbu, ale od počátku na ni nabíhá.

Již během První republiky došlo k výrazné změně vzhledu objektu, původní okna byla zarovnána a jako výplň byly použity kovové mříže. Během období socialismu došlo k zakrytí původní fasády cementem, což mělo za následek ztrátu některých původních klasicistních prvků a zhoršení estetického vzhledu budovy.

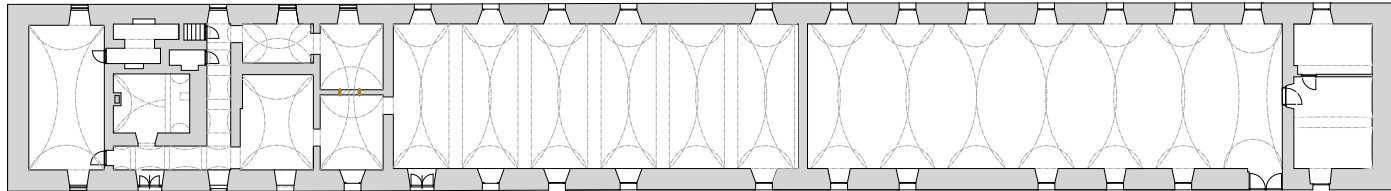
Dnes je objekt koňských stájí nevyužíván.

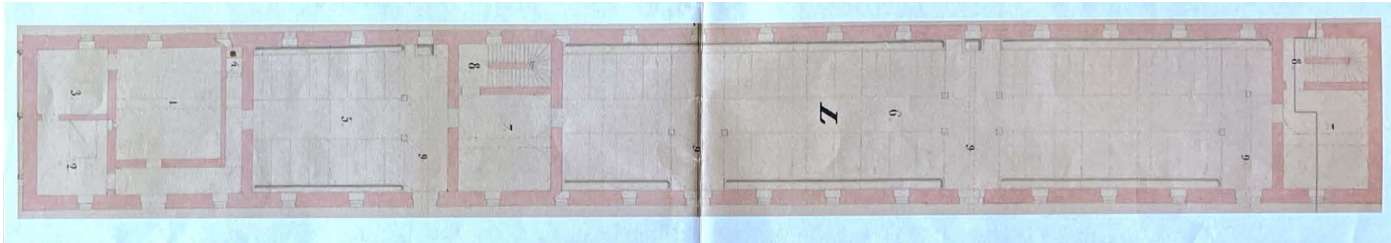
Pohled na fasádu směrem do dvpra- dnešní stav
(vypracovala Lucie Tíralová)

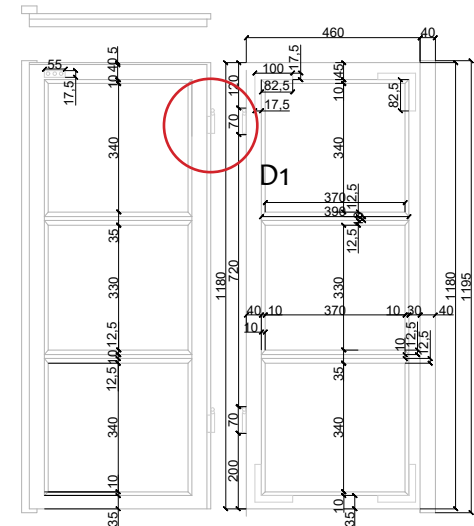
Historické plány z roku 1837

Půdorys 1.NP - dnešní stav
(vypracovala Kateřina Veselá, Barbora Zelenáková)

Historické plány z roku 1837

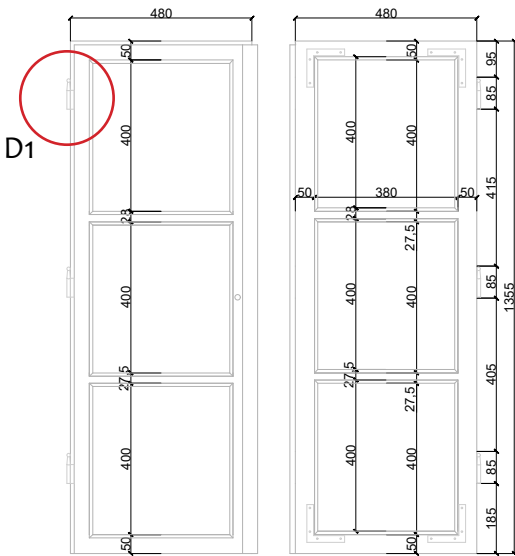
Fotodokumentace
Pohled z exteriéru

Pohled z interiéru

Detail menšího okna - dnešní stav
(vypracovala Lada Šretrková)

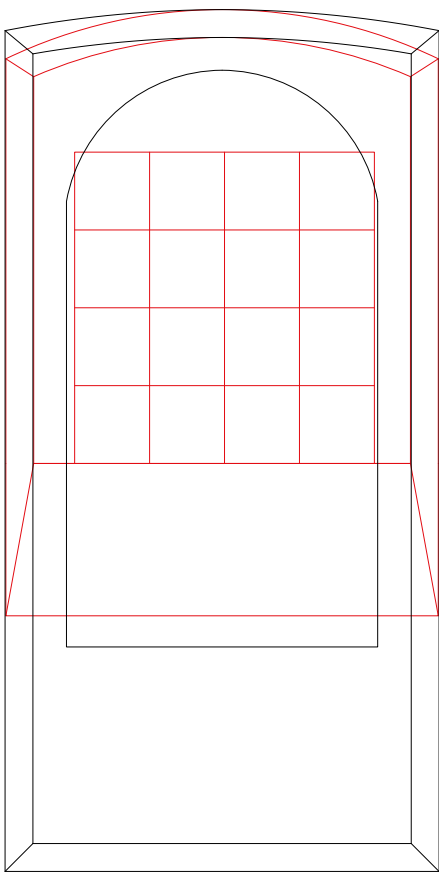
Fotodokumentace
Pohled z exteriéru

Pohled z interiéru

Detail většího okna - dnešní stav
(vypracovala Lada Šretrková)

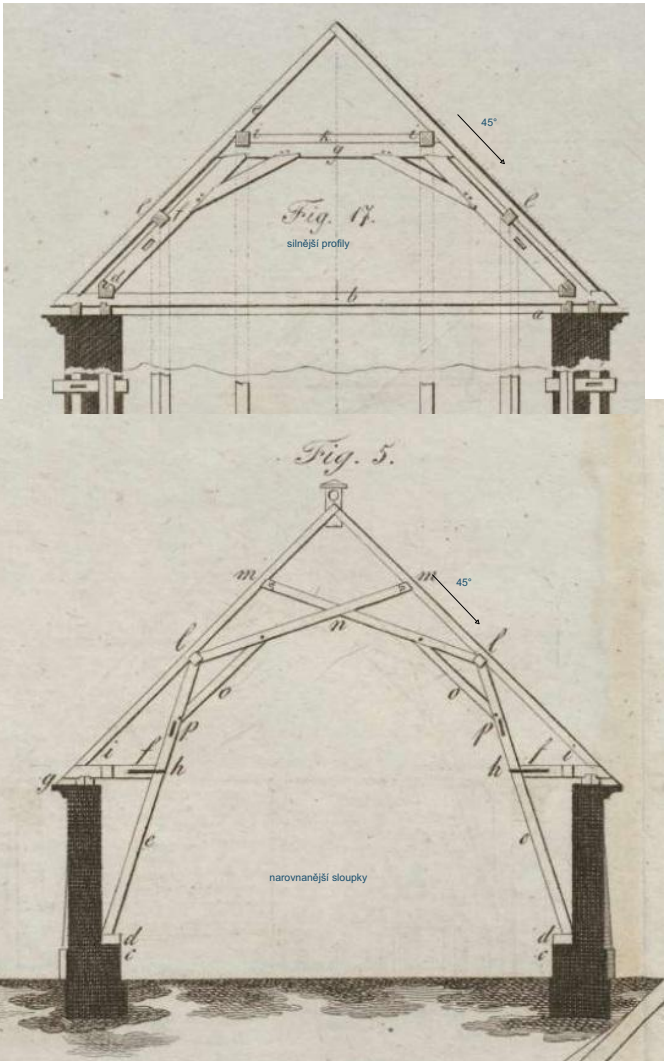
VÝVOJ OKENÍCH OTVORŮ

Změna formátu okna z půlkruhového na čtvercové je zřetelné na protějším křídle stájí. Okna byla v klasicismu půlkruhová a teprve v pozdějším období byla změněna na čtvercová spolu s osazením železných oken.

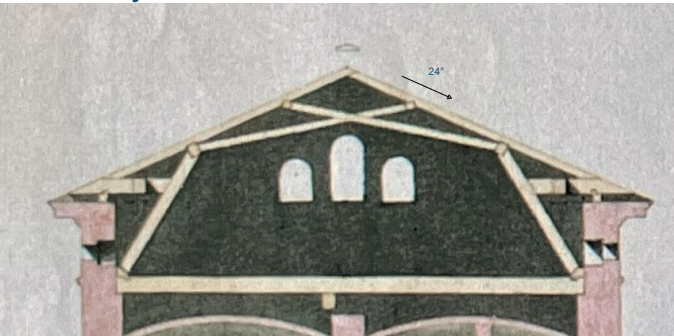
Fotka okna z jižního křídla chlívů- barevně vyznačeno zdivo klasicistní (zeleně) a pozdější (nejspíše prvorepubliková) úprava okna a dozdivka (žlutě)

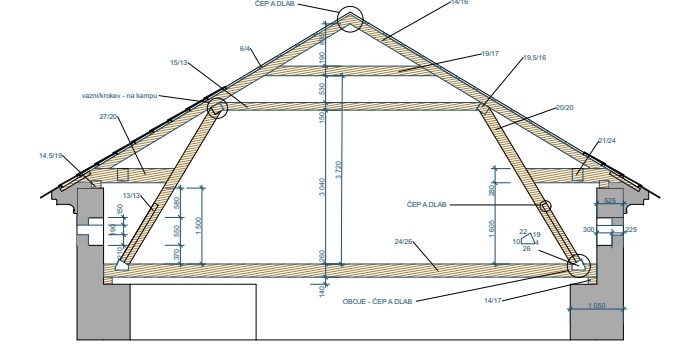
Detail vývoje oken (vypracovala Kateřina Veselá, Barbora Zelenáková)

Amálie výkres

Amálie skutečnost

Porovnání krovu (vypracoval Ondřej Hrazdíra)

POROVNÁNÍ KROVU

Jöndlovy krovky mají sklon střechy kolem 45° a sloupky mají max. do sklonu 15°, nebo jsou trojnásobného profilu krokví.

Navržený krov na Amálii měl sklon jenom 23° a sloupky tenké a se sklonem 30°, tento sklon byl malý a nevyhovující.

Krov který se na Amálii postavil používá také velký sklon sloupků, ale místo křížených vzpěr používá hambálků a celkový sklon střechy se navýšil na 31°

Použitá je tedy kombinace krovu od Jöndla a navrženého krovu.

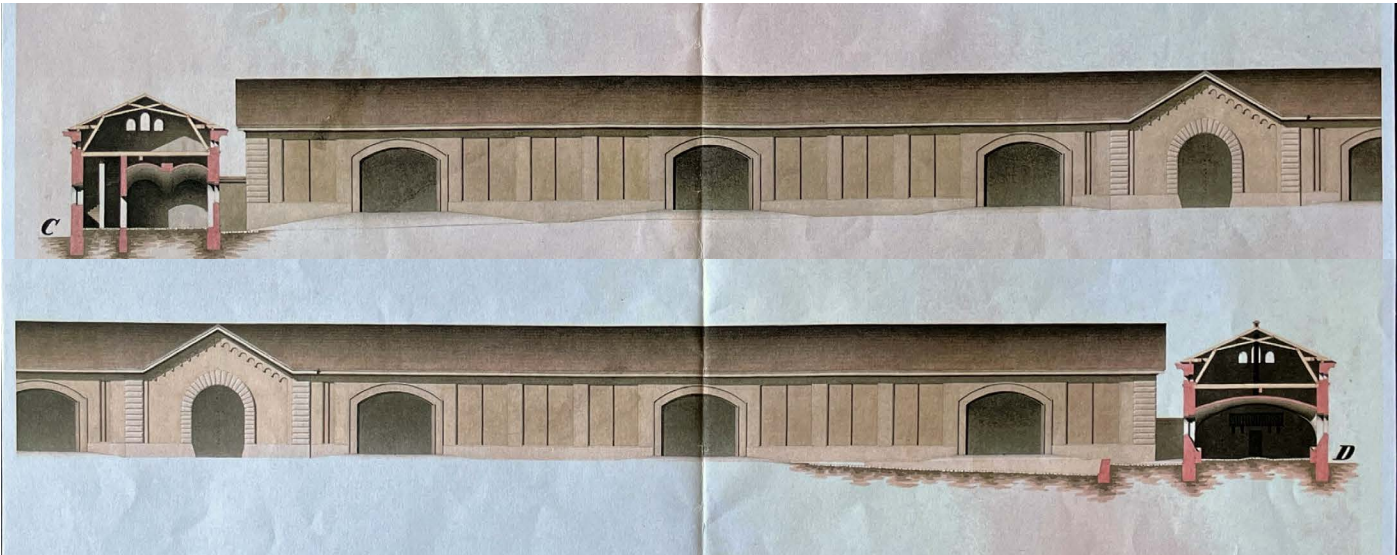
STODOLA

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

kraj:	Středočeský kraj
okres:	Rakovník
obec:	Ruda
katastrální území:	Ruda u Nového Strašecí
číslo popisné:	č.p. 51
číslo parcelní:	64/1

POPIS

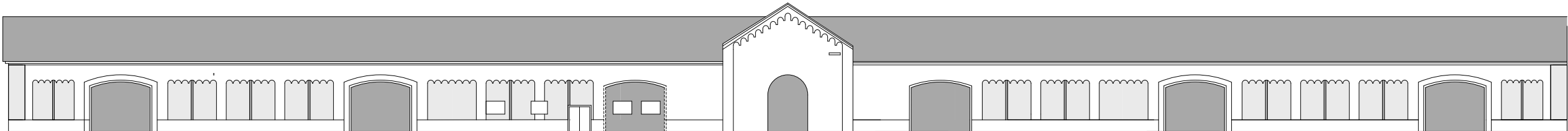
Obejkt stodoly je dlouhý lineární přízemní objekt zakončující východní část hospodářského dvora. Zdivo je smíšené, převážně je tvořeno kamenem v kombinaci s cihlou, některé pozdější zásahy jsou z keramických tvárnic. Fasáda je zdobena obloučkovým vlysem a lizénami stejně tak jako u ostatních objektů hospodářského dvora. Významnou částí stodoly je centrální trakt, ve kterém můžeme najít plackovou klenbu s ozdobným klenebním pasem(viz foto). Tato část je dvoupodlažní, dveře ke schodišťovému prostoru mají původní klasicistní kování(viz foto). Zajímavý je krov stodoly, dle otisku ve štítu můžeme usoudit, že nynější krov není původní, protože neodpovídá otisku, přesné stáří krovu není známo. Dnes je objekt využíván pro zemědělské účely, část stodoly je využívána pro ustájení hovězího dobytka, zbytek slouží pro uskladnění balíků slámy.

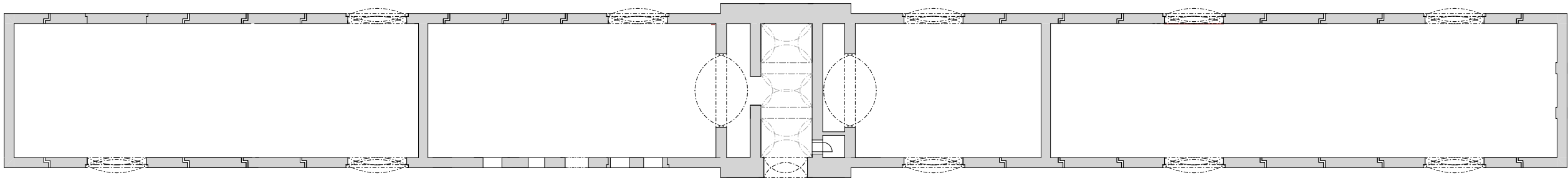
Historické plány z roku 1837

Historické plány z roku 1837

Pohled na fasádu směrem do dvora- dnešní stav
(vypracovala Lucie Tíralová)

Půdorys 1.NP - dnešní stav
(vypracovala Lucie Tíralová)

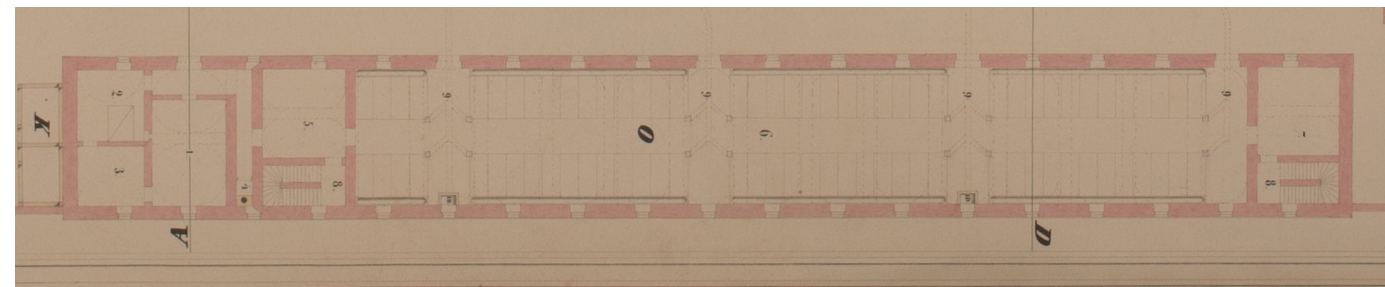
SEVERNÍ CHLÉV

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

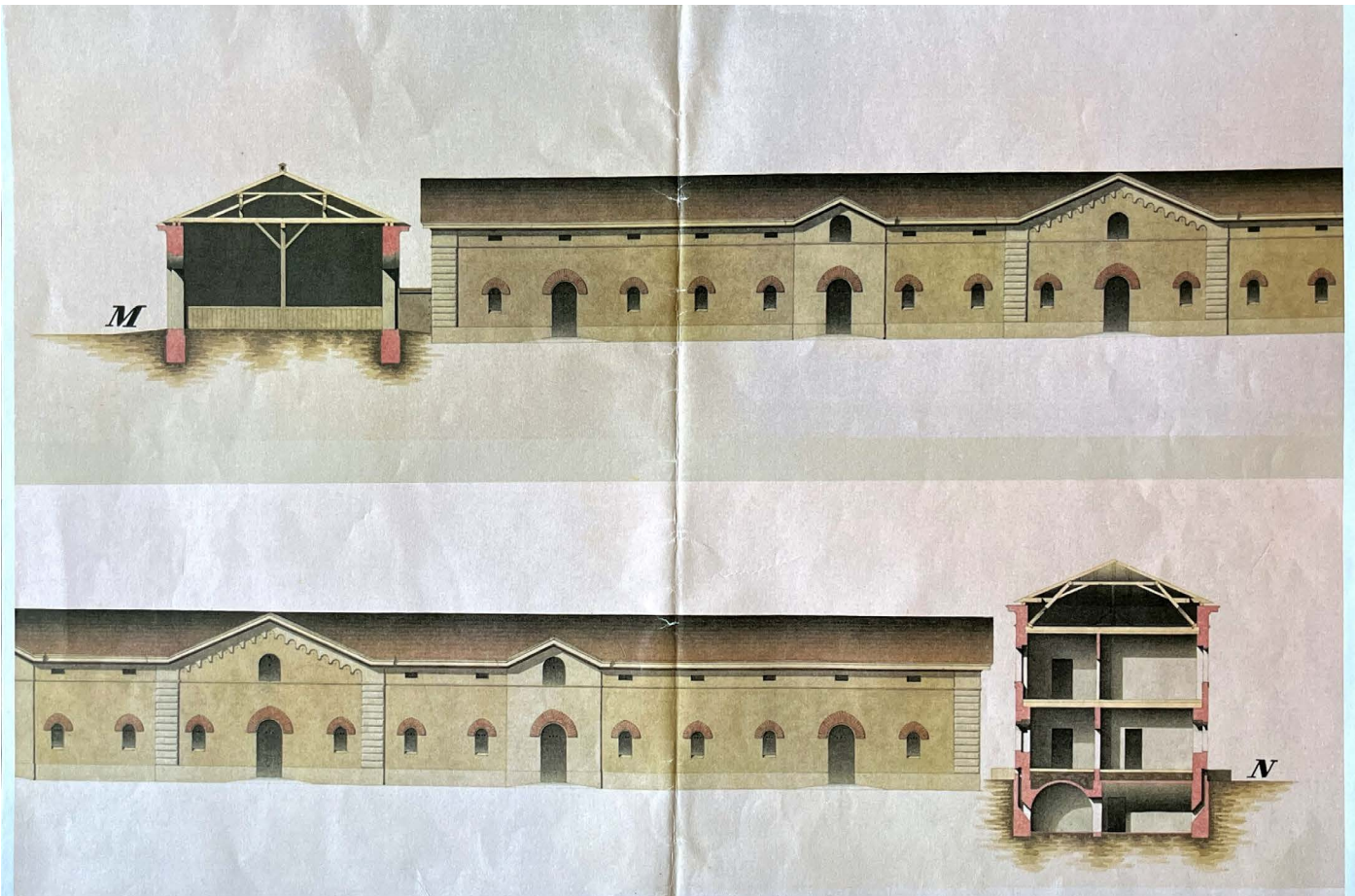
kraj:	Středočeský kraj
okres:	Rakovník
obec:	Ruda
katastrální území:	Ruda u Nového Strašecí
číslo popisné:	č.p. 51
číslo parcelní:	64/1

POPIS

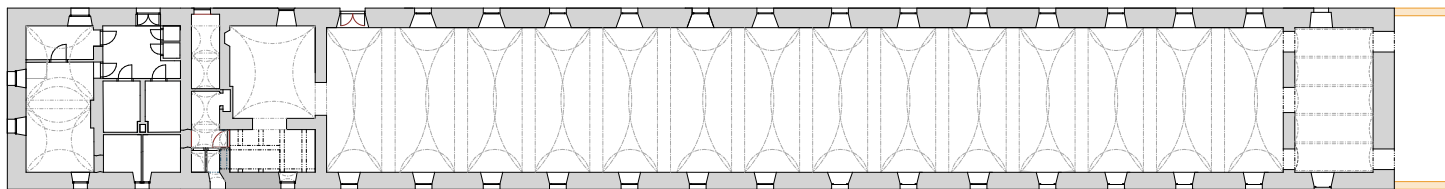
Objekt chléva tvoří severní část hospodářského dvora. Jde o lineární přízemní objekt se sedlovou střechou. Všechna průčelí jsou původně typicky klasicistní a symetrická. Fasáda je zbodovaná dekorativními prvky jako jsou obloučkový vlys a lizény, sokl, bosáž. Výstavba je datována k počátku budování hospodářského dvora, tedy k roku 1837. Pro objekt jsou typické dlouhé otevřené klenuté prostory. Během svého života objekt prošel několika změnami. Již během První republiky došlo k výrazné změně vzhledu objektu, původní okna zakončená půlkruhem byla zarovnána a jako výplň byly použity kovové mříže. Během období socialismu došlo k předělání prostoru bývalé ratejny na byt. Při tomto procesu byly odstraněny dvě pole kleneb a vyzdáné nové příčky (viz skica – dnešní stav). Dnes je objekt chléva nevyužíván.

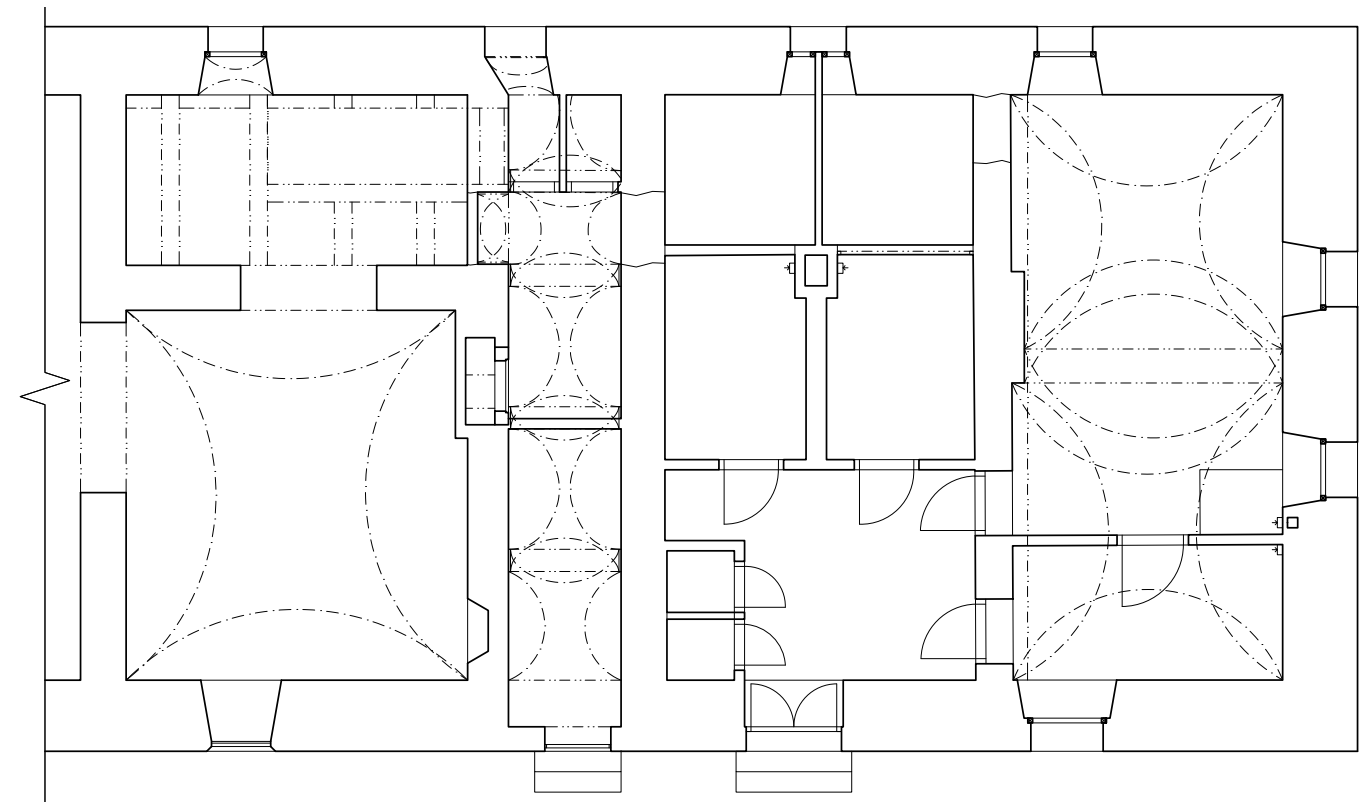
Historické plány z roku 1837

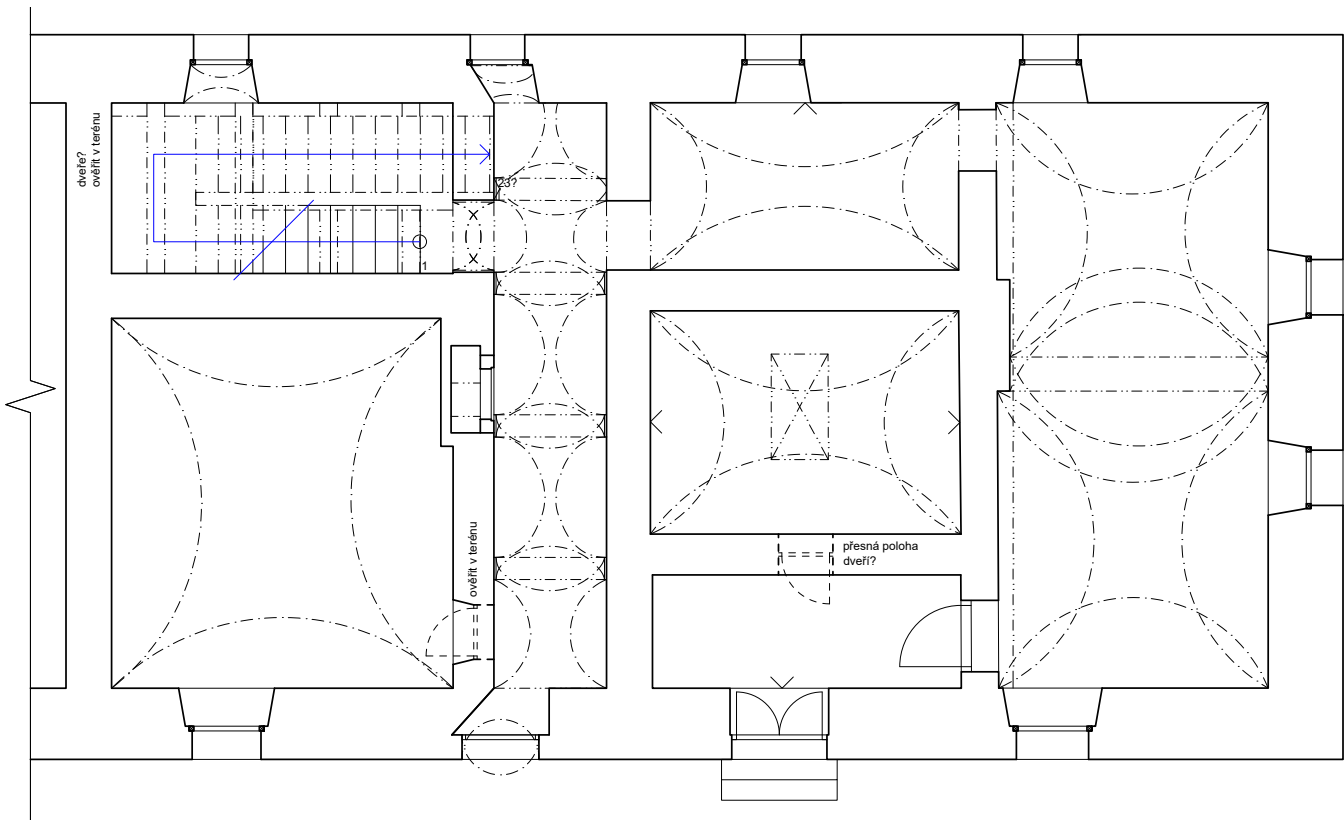
Historické plány z roku 1837

Půdorys přízemí - dnešní stav (vypracovala Lucie Tíralová)

skica - dnešní stav (vypracovala Emilie Spurná)

skica - stav po dokončení 30. léta 19. století (vypracovala Emilie Spurná)

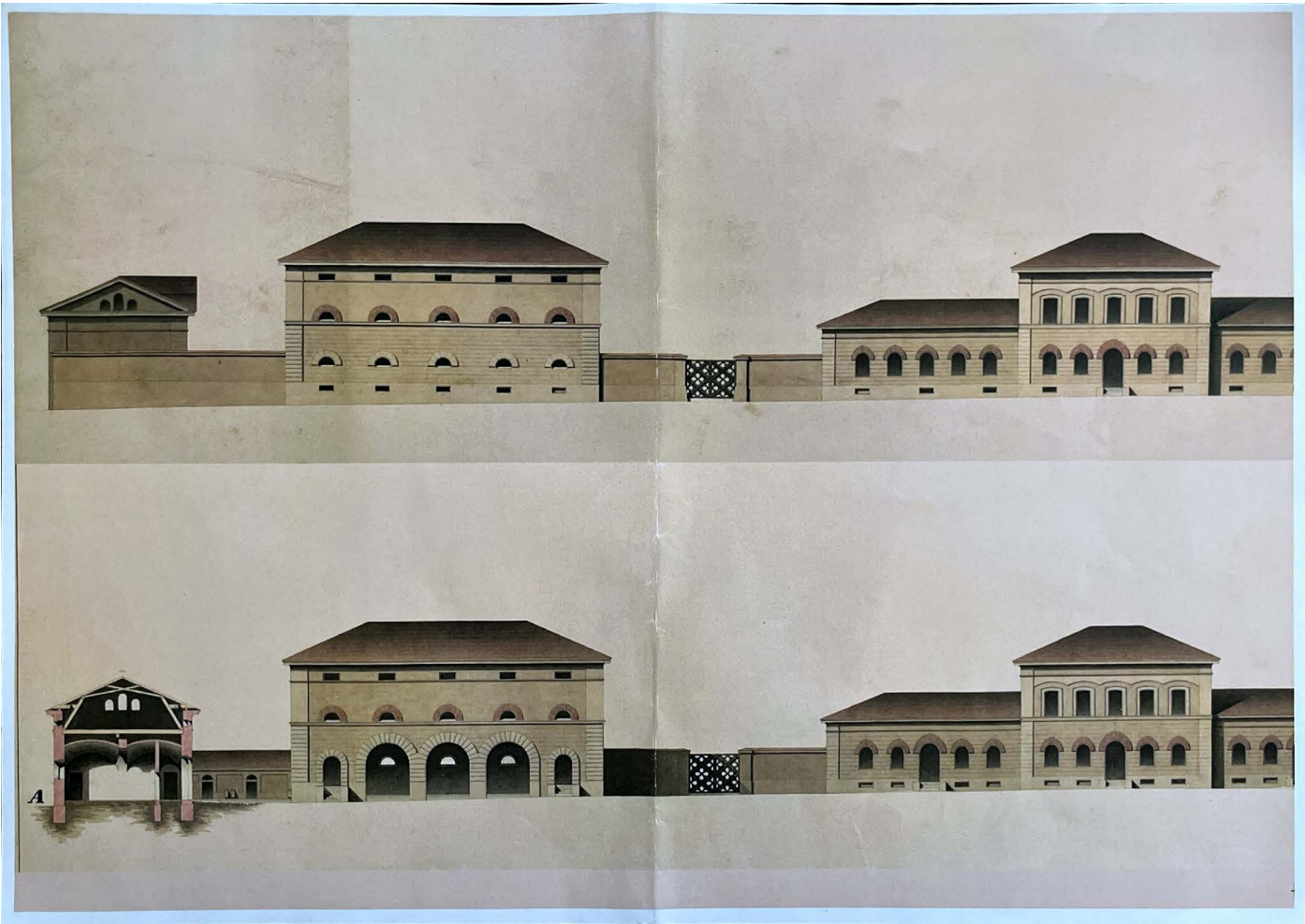
SEVERNÍ SÝPKA

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

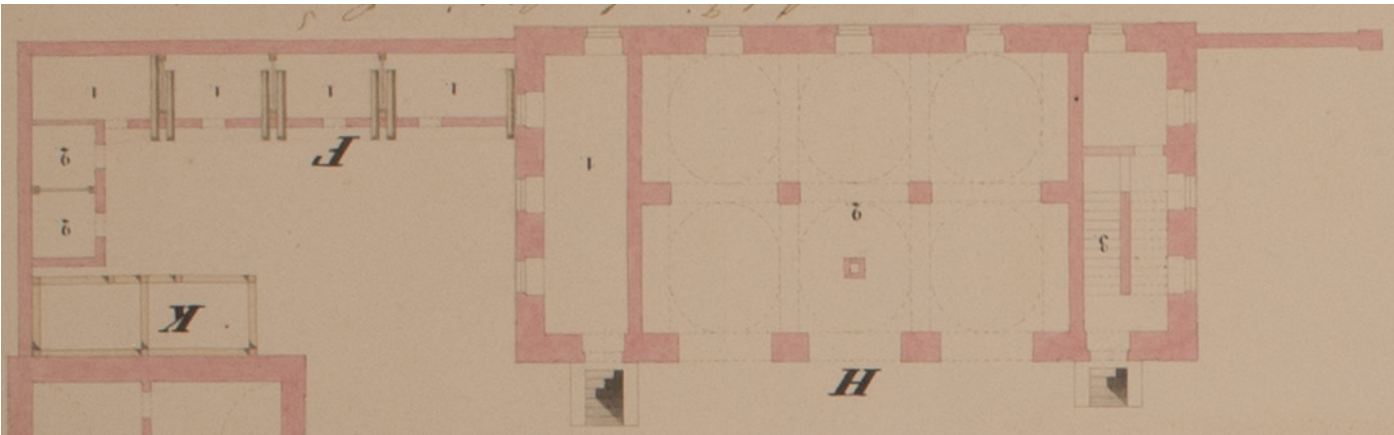
kraj:	Středočeský kraj
okres:	Rakovník
obec:	Ruda
katastrální území:	Ruda u Nového Strašecí
číslo popisné:	č.p. 51
číslo parcelní:	64/1

POPIS

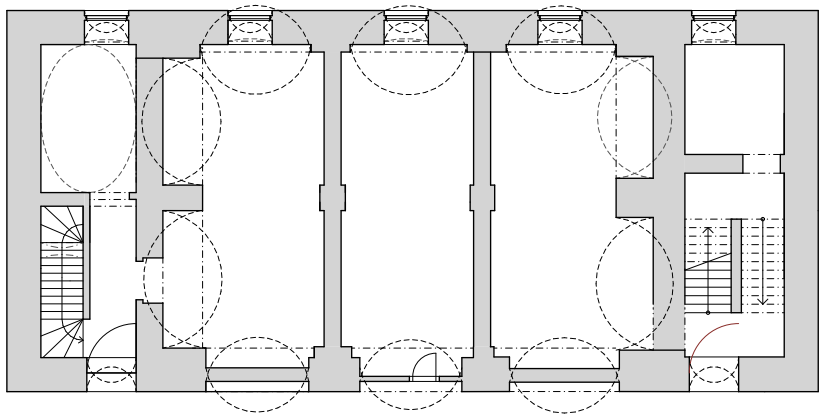
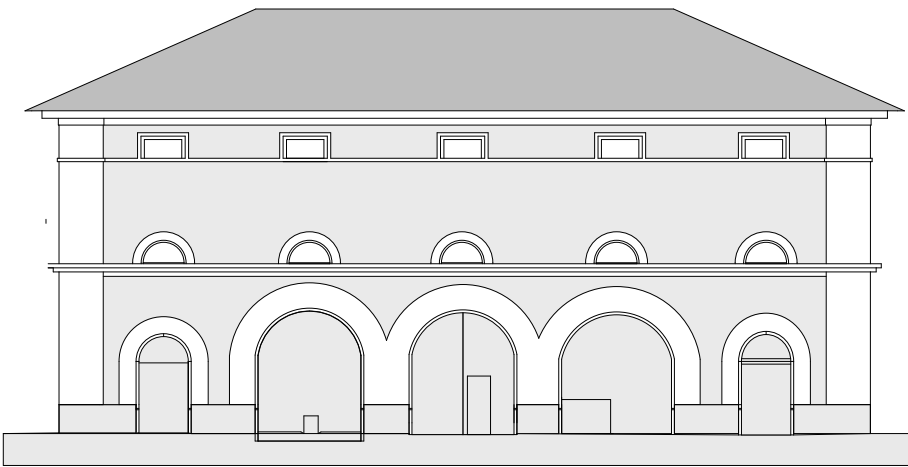
Objekt sýpky tvoří severovýchodní křídlo hospodářského dvora. Jedná se o třípodlažní stavbu s podkrovím, která je navíc podsklepena. Tyto prostory jsou zaklenuté. První výstavba objektu je datována do roku 1837. Vnitřní prostory tvoří otevřená patra, která jsou rozdělena dřevěnými trámovými stropy. Ty jsou nesené podélnými nosníky v podélném směru, které podpírají dřevěné sloupy opatřené roznášecími sedly. Interiér si zachoval původní dřevěné prvky, například trámové stropy a schodiště. Sýpka je poměrně v dobrém stavu, kromě stěny v zrcadle schodiště, kde dochází k degradaci cihel díky dlouhodobému vystavení pesticidům, které byly v blízkosti uskladněné. Objekt je dnes nevyužívaný.

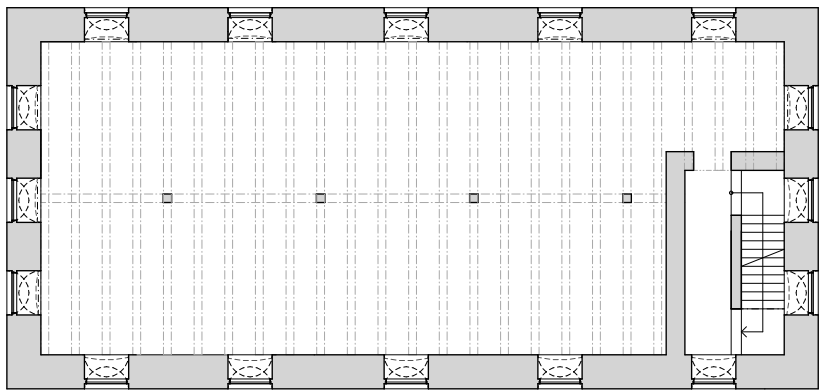
Historické plány z roku 1837

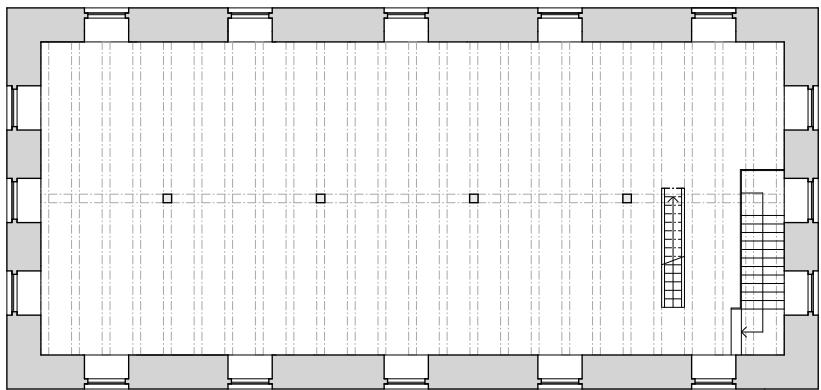
Historické plány z roku 1837

Půdorys 1.NP - dnešní stav
(vypracovala Lucie Tíralová)

Půdorys 2.NP - dnešní stav
(vypracovala Lucie Tíralová)

Půdorys 3.NP - dnešní stav
(vypracovala Lucie Tíralová)

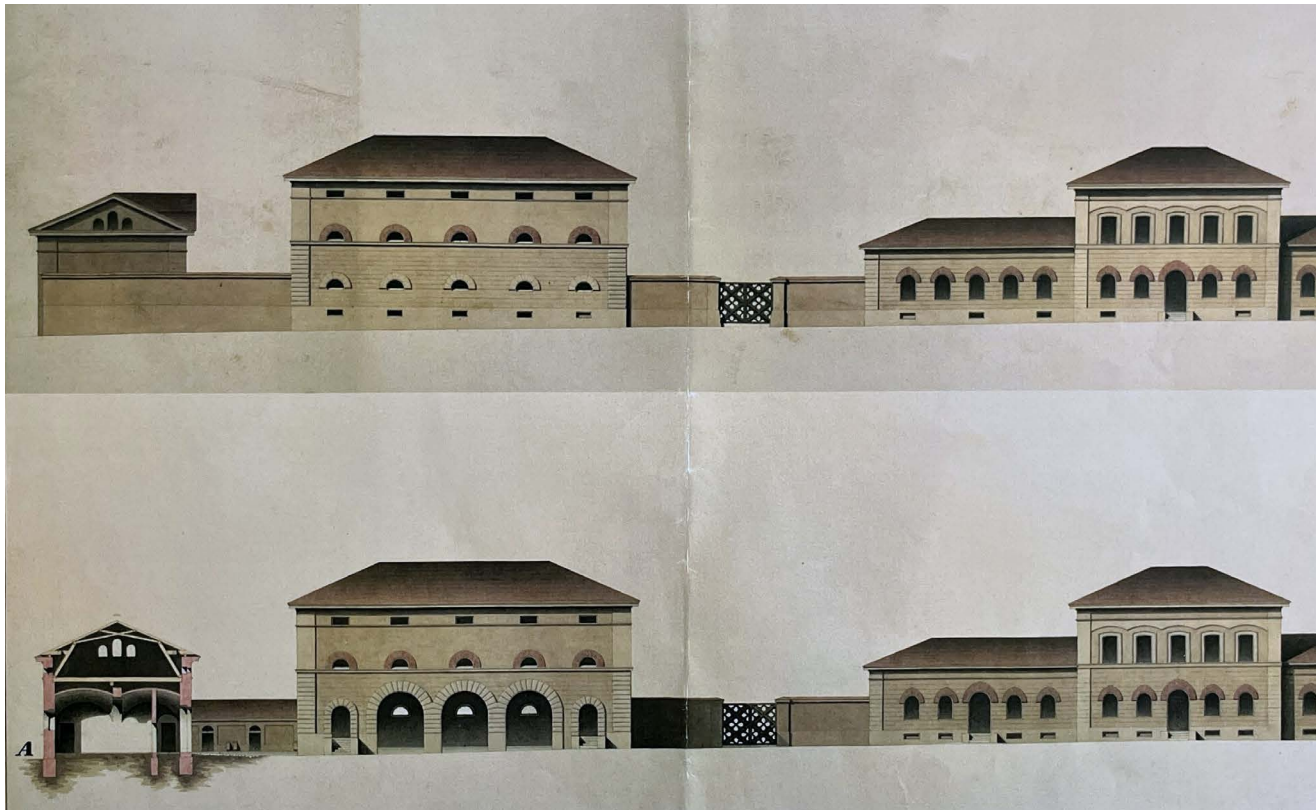
JIŽNÍ SÝPKA

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

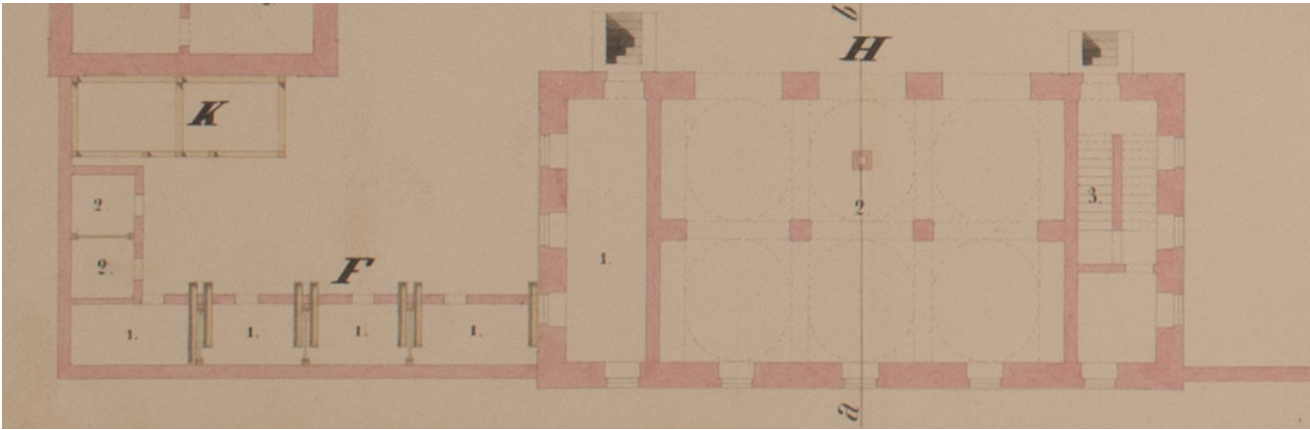
kraj:	Středočeský kraj
okres:	Rakovník
obec:	Ruda
katastrální území:	Ruda u Nového Strašecí
číslo popisné:	č.p. 51
číslo parcelní:	64/1

POPIS

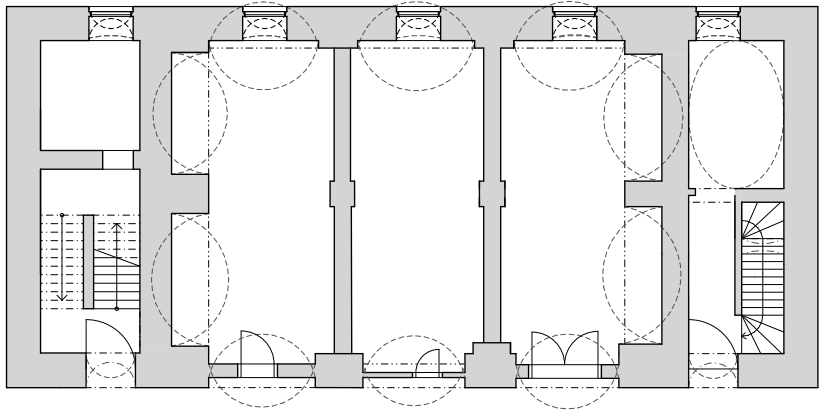
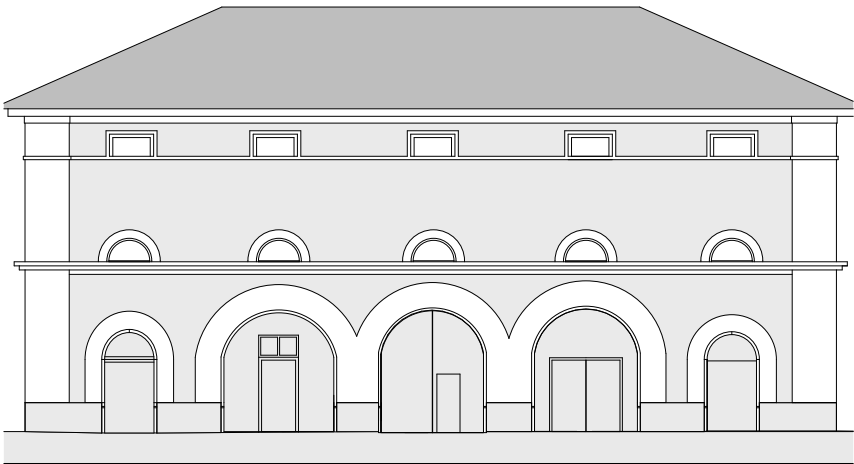
Objekt sýpky tvoří severovýchodní křídlo hospodářského dvora. Jedná se o třípodlažní stavbu s podkrovím, která je navíc podsklepena. Tyto prostory jsou zaklenuté. První výstavba objektu je datována do roku 1837. Vnitřní prostory tvoří otevřená patra, která jsou rozdělena dřevěnými trámovými stropy. Ty jsou nesené podélnými nosníky v podélném směru, které podírají dřevěné sloupky opatřené roznášecími sedly. Interiér si zachoval původní dřevěné prvky, například trámové stropy a schodiště. Objekt je dnes nevyužívaný.

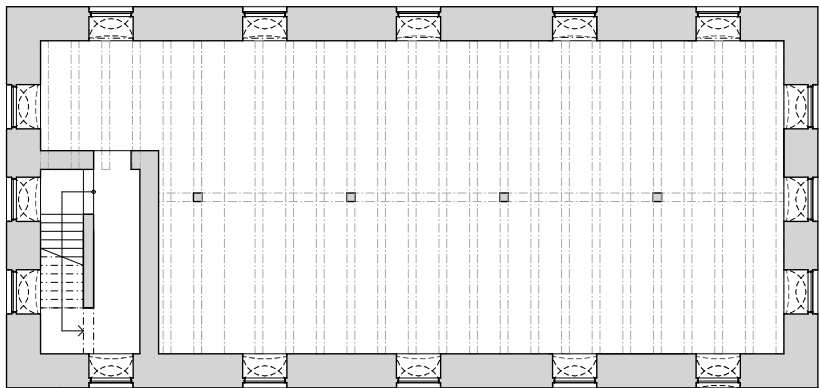
Historické plány z roku 1837

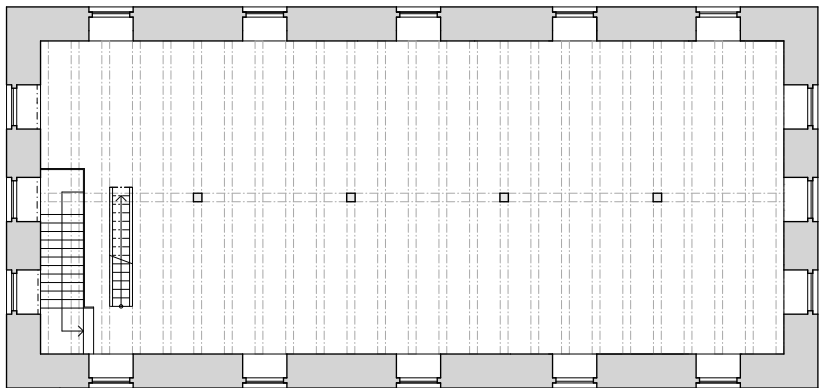
Historické plány z roku 1837

Půdorys 1.NP - dnešní stav
(vypracovala Lucie Tíralová)

Půdorys 2.NP - dnešní stav
(vypracovala Lucie Tíralová)

Půdorys 3.NP - dnešní stav
(vypracovala Lucie Tíralová)

DŮM SPRÁVCE

POPIS

Objekt domu správce tvoří čelní část hospodářského dvora. Výstavba je datována roku 1837.

Typickým prvkem pro fasádu domu je okno zakončené půlkruhem a ozdobené šamránou. Dům je členěn na tři části, v levé byl dle původních plánů byt pastýře, uprostřed byt správce a napravo se nacházel byt sýraře.

Dnes je objekt z části využíván jako zázemí pracovníků ČZU, centrální část domu je pronajímána pro účely bydlení.

KOLNA

POPIS

Objekt kolny se nachází uprostřed hospodářského dvora. Přesné datum její výstavby není známo, avšak lze předpokládat, že nebyla součástí původní výstavby dvora. Je pravděpodobné, že byla přistavěna až později, někdy na přelomu 19. a 20. století. I když se stavba dochovala až do současnosti, pouze hlavní dřevěná konstrukce zůstala původní. Ostatní části kolny, jako jsou střešní krytina, vnější obložení byly v průběhu let několikrát obměňovány a renovovány. Objekt je dnes využíván jako prostor pro skladování zemědělských strojů a náčiní, konstrukce není v dobrém stavu.

S

SILNÉ STRÁNKY

zachovalý stav objektů hospodářského dvora
možnost využití areálu více funkcemi
kompaktnost areálu
zájem ČZU o obnovu statku
izolovanost od přilehlých obcí

W

SLABÉ STRÁNKY

dostupnost hromadné dopravy
dostupnost služeb
izolovanost od přilehlých obcí
nedostatek podkladů

O

PŘÍLEŽITOSTI

oživení areálu vložím nových funkcí
oživení lokality Amálie vytvořením
atraktivního prostředí
oživení veřejného prostranství okolo
dvora
přivedení hromadné dopravy do Amálie

T

HROZBY

nevyužitelnost celého areálu
nevhodný funkční program
nedostatek financí
rozsáhlost hospodářského dvora

VYHODNOCENÍ ANALÝZY

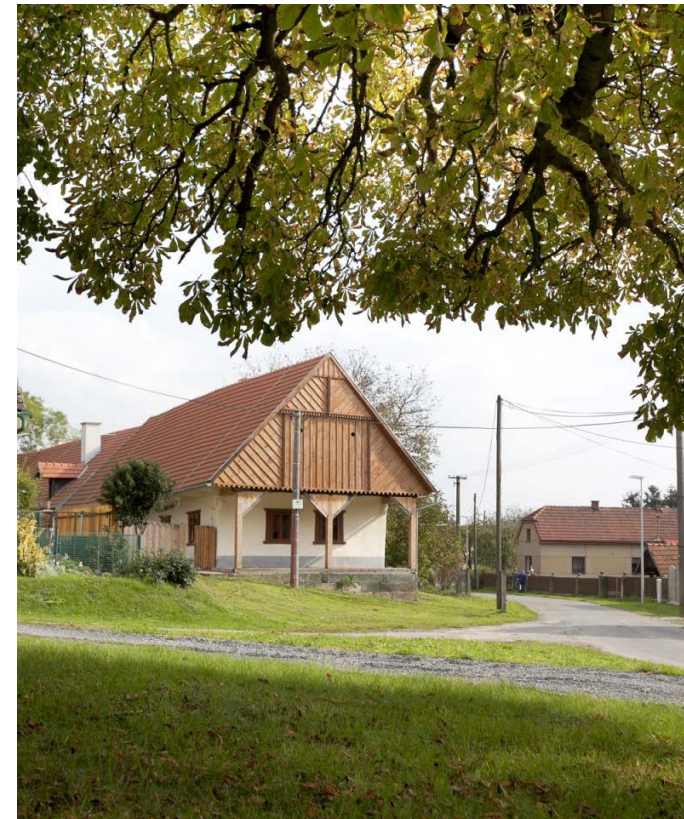
Při analýze hospodářského dvora Amálie jsem zjistila několik silných a slabých stránek. Mezi silné stránky patří zachovalý stav objektů, který podtrhuje historickou hodnotu dvora. Dalším pozitivem je možnost multifunkčního využití areálu, což zvyšuje jeho atraktivitu. Kompaktnost areálu a zájem České zemědělské univerzity o jeho obnovu představuje významnou výhodu. Za velký nedostatek považuji obtížnou dostupnost hromadné dopravy a nedostatek služeb, což může omezovat návštěvnost a využívání dvora. Na izolovanost od přilehlých obcí se koukám dvojsečně. Umístění dvora uprostřed přírody bez ruchu města může poskytnout klid a soukromí, což hodnotím pozitivně, zároveň ale tato skutečnost komplikuje přístup.

Revitalizace bývalé fary na centrum pro autisty

ateliér: 4DS spol. s r.o.
realizace: 2019

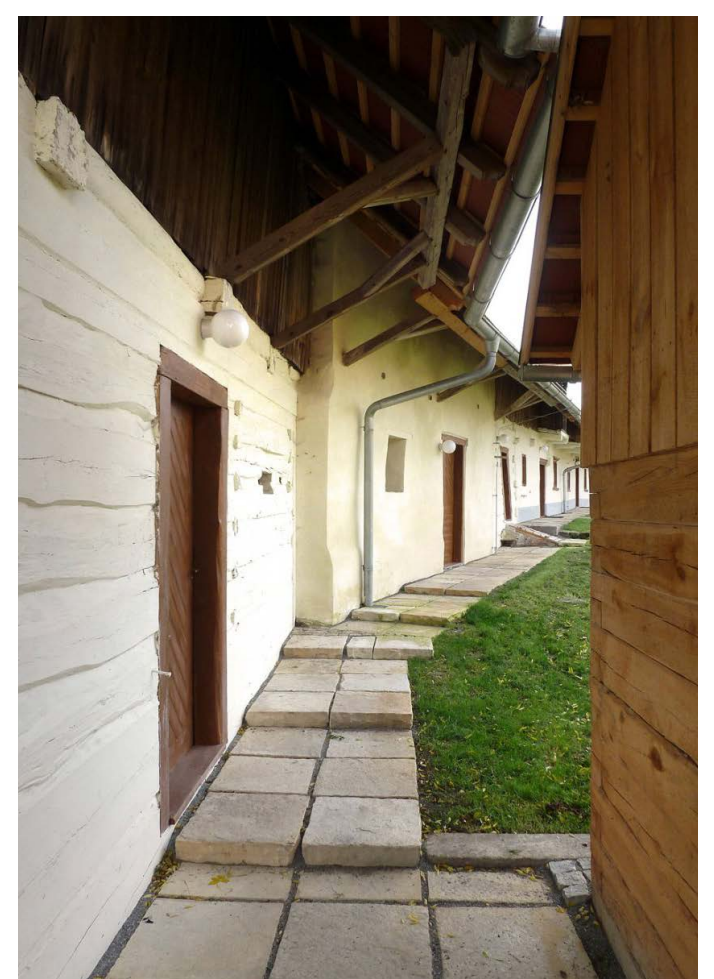
Projekt se zabývá rekonstrukcí bývalé fary ve Chvalšínách. Soukromá nadace zakoupila od Římskokatolické církve chátrající faru, kterou přeměnila na ubytování pro osoby s poruchami autismu, čímž nejen poskytla nové služby, ale také zachránila kulturní památku. Fara, nacházející se v centru obce u gotického kostela, je kombinací středověkých, barokních, klasicistních a novějších prvků. Při rekonstrukci byly zachovány původní architektonické prvky a přidány moderní prvky jako výtah a venkovní schodiště. Objekt nyní nabízí kapacitu 22 lůžek a zkušební provoz ukazuje, že klienti se zde cítí dobře.

Centrum technologie zpracování dřeva v Žitovlicích

ateliér: Studio acht
realizace: 2013

Projekt se zaměřuje na opravu a dostavbu historické vesnické usedlosti. Cílem bylo zachovat historickou hodnotu památkově chráněných objektů. Původní objekty jsou rekonstruované se snahou o maximální zachování dochovaných prvků a detailů, v případě jejich nutných replik o využití klasických materiálů a tradičních technologií. Novostavba, inspirovaná dříve zbouranými objekty, tvoří protějšek obytnému stavení a využívá moderní architektonické prvky jako vertikální dřevěné obklady a titanzinkové střechy. Projekt zahrnoval také úpravu dvora a zahrady a rekonstrukci oplocení.

Úprava hospodářského dvora Bukovec

ateliér: projectstudio8
realizace: 2015

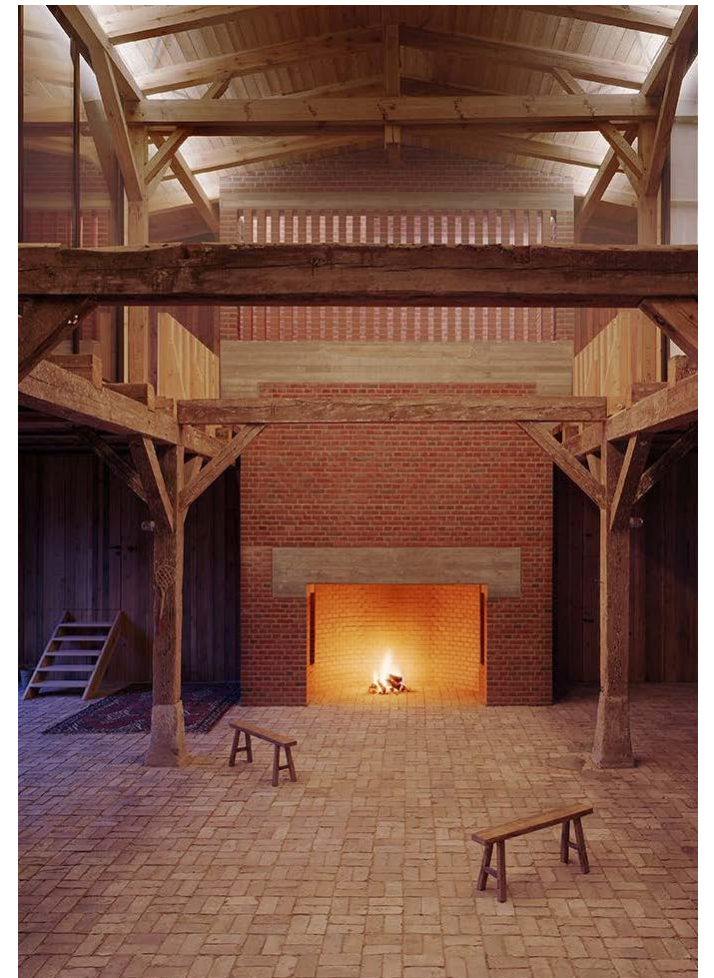
Předmětem studie je revitalizace areálu hospodářského dvora č.12 na okraji obce Bukovec, na bydlení. K zachovaným částem je přístupováno s úctou k jejich historickým hodnotám. Nově navržené objekty jsou pojednávány soudobými výrazovými prostředky s velkým respektem k původní struktuře. Snahou je oddělit současné a historické, avšak ve vzájemné symbióze. Hlavní hmoty se sedlovými střechami jsou doplňovány objekty s plochou střechou, aby nekonkurovaly dominujícím stavbám a nenarušily původní strukturu dvora. Dominanty působí jako kompaktní bloky s dřevěnými doplňkovými konstrukcemi. Původní obvodová zeď statku v jižní části je zachována a sanována, s jediným zásahem tvořeným průjezdem do dvora.

Obnova bývalého kravína u Berlína

ateliér: Thomas Kröger Architekten
realizace: 2015

Na sever od Berlína, v oblasti Uckermark, stojí přestavěná stodola pro čtyřčlennou rodinu a hosty. Původní stavba z roku 1884 kombinovala cihlové zdivo a dřevo a byla rozdělena na dvojdoměk v 50. letech. Nyní byla její polovina renovována s ohledem na původní vzhled. Architekti zachovali tradiční vzhled a vytvořili prostornou síň s krbem, obklopenou izolovanými bytovými prostory. Ložnice, koupelny a studovna jsou v patře, zimní provoz je omezen na první patro. Vnější fasáda zůstala nezměněna. Renovace odhalila krásu původní konstrukce, vyměnila až 70 % dřeva a zdi omítla jílem. Nový krb slouží jako rodinné centrum. Stavba zůstala harmonická s původními prvky a zachovala svůj prostorový charakter.

ZÁVĚR

Na základě mé analýzy vidím potenciál směřovat revitalizaci hospodářského dvora do tří klíčových funkcí, které jsou úzce spjaty s působením České zemědělské univerzity. Těmito funkcemi jsou vzdělávací, zemědělská, komerční. Vzdělávací funkce spočívá ve vytvoření zázemí pro univerzitní výuku. Dvůr by mohl sloužit jako distanční výukové středisko pro studenty univerzity, a zároveň by poskytoval reprezentační prostory pro konference pořádané Českou zemědělskou univerzitou. Zemědělská funkce má velký potenciál díky již probíhajícímu chovu skotu, konkrétně České červinky. Zachování původní zemědělské funkce považuji za důležité pro respektování tradice místa. Komerční funkce je s ohledem na větší rozlohu dvora a jeho odlehlou polohu náročná. Nicméně věřím, že je možné vytvořit nabídku i pro širokou veřejnost, která by dvůr oživila i mimo univerzitní aktivity. Zvažuju propojení s projektem Chytré krajiny, což by přispělo k jeho atraktivitě.

NÁVRHOVÁ ČÁST

A PRŮVODNÍ PRÁVA

A.1 Identifikační údaje

A.1.1. Údaje o stavbě

a) název stavby

Hospodářský dvůr Amálie

b) místo stavby (adresa, čísla popisná, katastrální území, parcelní čísla pozemků),

adresa: Amálie, Ruda u Nového Strašecí, okres Rakovník

číslo popisné: soubor budov s č.p. 51, 106, 107

katastrální území: Ruda u Nového Strašecí

p.č. pozemků: 833, 832, 797, 796, 798, 876, 875, st. 64/1, st. 64/4, st. 64/3, st. 64/2, st. 220

c) předmět projektové dokumentace - nová stavba nebo změna dokončené stavby, trvalá nebo dočasná stavba, účel užívání stavby

Studie se zaměřuje na obnovu klasicistního hospodářského dvora v malé vesnici Amálie u Rudy. Areál tvoří celkem osm objektů, přičemž studie detailně řeší pět z nich — dvě bývalé sýpky, stodolu a bývalé chlévy. Původní kolna je navržena k odstranění a na jejím místě vznikne novostavba, která citlivě navazuje na původní hmotové a prostorové uspořádání dvora. Zbývající dvě budovy jsou řešeny pouze rámcově, s návrhem nových funkcí odpovídajících celkovému konceptu obnovy. Projekt zkoumá možnosti využití stávajících staveb a navrhuje jejich rekonstrukci s důrazem na zachování historického charakteru celého areálu.

A.2 Členění stavby na objekty, technická a technologická zařízení

Řešený soubor staveb se skládá z celkem osmi samostatně fungujících objektů, z toho bylo podrobně zpracováno šest objektů, a to: objekt bývalých stájí, chléva, dvou sýpek, stodola a nově navržený objekt ubytování.

A.3 Seznam vstupních podkladů

Územní plán obce

Stabilní katastr

Vojenské mapování

Katastrální mapa

Ortofotografie lokality

Fotodokumentace

Analýza lokality (předdiplomní seminář)

Zaměření objektů

ČSN normy

B SOUHRNNÁ TECHNICKÁ PRÁVA

B.1 Popis území stavby

Hospodářský dvůr se nachází v obci Ruda u Rakovníka, přibližně 50km západně od Prahy. Dvůr je situovaný volně v krajině, přibližně 8km km jižně od obce Ruda. Má tvar obdélníku o rozměrech 155 x 110 metrů. V jihovýchodní části se nachází obytný dům, oddělený od dvojice sýpek úseky ohradních zdí s branami. Na severovýchodě jsou budovy chlévů pro hovězí dobytek s obytnou částí. Na opačné straně, na jihozápadě, je budova s konírnou a stájemi pro tažné voly, opět s obytnou částí vpředu. Stodola uzavírá severozápadní stranu, s bránou uprostřed. Uprostřed dvora stojí kolna, orientovaná ve směru příčné osy. Vedle stodoly je mladší obytný dům, pravděpodobně původně kovárna. V přímé blízkosti hospodářského dvora se nachází několik rodinných. Opodál se nachází bažantnice spravovaná kanceláří prezidenta republiky. Kromě těchto budov je statek obklopen lesy, luky a poli.

B.2 Celkový popis stavby

B.2.1 Základní charakteristika stavby a jejího užívání

a) nová stavba nebo změna dokončené stavby;

Studie se věnuje návrhu nových staveb i změně dokončených staveb. Změna staveb se týká rekonstrukce objektů bývalých sýpek, chlévu a stodoly. Všechny objekty jsou v dnešní době bez využití, pouze stodola je používá pro zemědělské účely – sklad píce a ustájení krav. Stavebně technický průzkum, kompletní stavebně historický průzkum, ani statické posouzení nosných konstrukcí nebylo předmětem akademické studie.

b) účel užívání stavby, objekt

objekt

jižní sýpka

jižní chlév

stodola

severní chlév

severní sýpka

objekt ubytování

účel užívání stavby

výstavní prostory

konferenční sál

sklad techniky, píce, ustájení krav, zázemí pro pracující

výzkumné a výukové prostory

výzkumné a výukové prostory

ubytování pro studenty

dům správce

kovárna

trvalé ubytování k pronájmu, kancelářské prostory pro ČZU

bezobslužný obchod

c) trvalá nebo dočasná stavba

Všechny stavby, které jsou předmětem návrhu jsou trvalými stavbami.

d) informace o vydaných rozhodnutích o povolení výjimky z technických požadavků na stavby a technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání stavby

Není předmětem akademické studie.

e) informace o tom, zda a v jakých částech dokumentace jsou zohledněny podmínky závazných stanovisek dotčených orgánů

Není předmětem akademické studie

f) ochrana stavby podle jiných právních předpisů

Objekty jsou památkově chráněny.

g) navrhované parametry stavby – zastavěná plocha, obestavěný prostor, užitná plocha, počet funkčních jednotek a jejich velikosti apod.

Plocha pozemků: 44 250 m²

Celková zastavěná plocha: 5 165 m²

Plocha zeleně: 29 775 m²

Plocha zpevněných ploch: 5 644 m²

B.2.2 Celkové urbanistické a architektonické řešení**a) urbanismus – územní regulace, popis území, kompozice prostorového řešení**

Urbanistické řešení vychází z původní osově a centristické kompozice, která je pro hospodářský dvůr Amálie typická. Stávající cestní síť byla respektována a doplněna o obnovu stromových alejí podél příjezdových cest. Tyto aleje nejen zdůrazňují historickou osovou kompozici, ale zároveň přispívají k vizuální kontinuitě mezi dvorem a okolní krajinou. Obnovují také jeden ze vstupů do areálu dvora, a to ten blíže k severu, v dnešní době je využíván pouze jeden. V rámci návrhu jsou obnovené stromové aleje, podporující kompozici dvora v krajině. V rámci revitalizace a zvýšení atraktivity dvora navrhuji nový autobusový záliv u hlavní silnice, cílem je zlepšení dobravní obsluhy a snadější dostupnosti pro návštěvníky. V hospodářském dvoře Amálie, jehož velkou předností je jasné vymezení prostoru budovami po celém obvodu, ponechávám kromě objektu kolny a dvou moderních přístaveb všechny budovy. Na místo kolny navrhuji novou stavbu, která svou hmotou nebude narušovat celkové působení hospodářského dvora v krajině, ani ve dvoře samotném.

b) architektonické řešení – kompozice řešení, materiál barvy

Cílem architektonického řešení bylo vytvořit harmonické propojení stávajících objektů se současnou architekturou a to tak, aby řešení navazovalo na hmotové a prostorové souvislosti dvora, vhodně doplňovalo starší zástavbu a odpovídalo současným nárokům. Navržené řešení tak působí příznivě ve vztahu k původním stavbám na pozemku.

Návrh zachovává historicky cenné původní prvky a to jak v interiéru i exteriéru stávajících budov. Novostavby budou se stávajícími objekty barevně sjednoceny do přírodních tónů béžových barev. Ostění vyskytující se původních stavbách budou využita i jako detaily na novostavbě objektu ubytování. Fasády stávajících objektů budou citlivě rekonstruovány do původního stavu.

B.2.3 Celkové dispoziční a provozní řešení

Obnova hospodářského dvora je zaměřena na čtyři klíčové funkce, které jsou úzce spjaty s činností České zemědělské univerzity. Tyto funkce zahrnují vzdělávací, zemědělskou, reprezentativní a výzkumnou. Severní křídlo dvora je vyhrazeno pro výuku a výzkum. Zde jsou navrženy prostory pro výzkum bezpůdních pěstebních systémů, což by mohlo podpořit výzkum Chytré krajiny. Součástí je i zázemí pro sběr dat a informací z okolí hospodářského dvora, které mohou být využity pro rozvoj udržitelných zemědělských a environmentálních praktik. Jižní křídlo dvora je zaměřeno na reprezentativní účely. Jsou zde navrženy prostory pro konference pořádané Českou zemědělskou univerzitou a zároveň i pro prezentaci projektu Chytré krajiny, který je úzce propojen s dvorem a jeho přílehlou krajinou. Zemědělská funkce má velký potenciál díky již probíhajícímu chovu skotu, konkrétně České červinky. Zachování původní zemědělské funkce považuji za klíčové pro respektování tradice místa, proto v objektu stodoly

tuto funkci nadále udržuji. Vzdělávací funkce podpořena vytvořením zázemí pro studenty. Dvůr je koncipován jako distanční výukové středisko pro studenty univerzity, proto na místě původní kolny je navržena novostavba, která bude sloužit jako ubytování pro přijíždějící studenty.

Ddipoziční a provozní řešení jednotlivých objektů je popsáno v další části DP.

B.2.4 Bezbariérové užívání staveb

Přístup na pozemek a pohyb po celém areálu jsou navrženy tak, aby byly plně bezbariérové. Všechny přízemní prostory objektů jsou bez překážek přístupné. Návrh budovy pro ubytování umožňuje umístění výtahu do zrcadla schodiště, tak aby pokoje byly bezbariérově přístupné. Dispozice těchto pokojů zohledňuje potřebné rozměry pro bezproblémovou průchodnost a manipulační plochy, což zajišťuje pohodlný pohyb pro osoby se sníženou pohyblivostí. Přízemí budovy je rovněž přístupné bez bariér a je vybaveno bezbariérovým WC.

B.2.5 Bezpečnost při užívání stavby

Budovy i jejich bezprostřední veřejné prostranství jsou navrženy a upraveny tak, aby se zamezilo nepřijatelnému nebezpečí v průběhu jejich užívání. Po dokončení výstavby bude nutné konstrukce užívat tak, jak předpokládal projekt nebo tak jak předpokládal výrobce materiálu či konstrukce.

B.2.6. Základní charakteristika objektů**a) konstrukční stavebí řešení****Obejtky bývalých sýpek**

Návrh nezasahuje do nosných konstrukcí objektu, ale respektuje stávající dispozici. V rámci obnovy dojde k přidání nové okenní a dveřní výplně, nové výplně budou dány za stávající prvky fasády, tak aby nedošlo k narušení celkového vzhledu objektů. V rámci obnovy dojde ke statickému posouzení stávajících dřevěných konstrukcí a v případě nevyhovění, dojde k jejich vyztužení nebo úplné výměně. V severní sýpce musí dojít k posouzení stěny u schodiště, která je kvůli dlouhodobému vystavení pesticidy v havarijním stavu, dle posouzení dojde buď k opravě nebo výměně.

Obejtky bývalých chlévů

Nosné konstrukce zůstanou zachovány bez zásahů, avšak budou podrobeny statickému posouzení. V případě potřeby bude provedeno jejich zesílení. Stejný postup bude aplikován i na kontrolu kleneb ve všech místnostech objektu. Nové hygienické zázemí bude vytvořeno prostřednictvím výstavby nenosných příček. Dojde k přidání nového hygienického zázemí výstavbou příček. Veškeré otvory budou navraceny zpět do původního stavu, t.j. prvorepublikové a socialistické otvory budou odstraněny. Dojde k přidání nových dveřních a okenních výplní (viz detail ve výkresové části) ty budou vycházet z dochovaných oken s obloukem.

Stodola

V budově stodoly dojde k vestavbě, která bude od stávajících konstrukcí oddělena, bude sloužit jako nové zázemí pro pracující. V návrhu se počítá s probouráním dodatečného zázemí některých otvorů do původní podoby. V rámci obnovy dojde také o odstranění dělicích stěn z tvárnic, k otevření dispozice.

Novostavba

Pro novostavbu navrhuji konstrukční systém nosných obvodových stěn tvořený nosnými tvarovkami s tepelnou izolací přímo v dutinách cihel. Vnitřní nosné stěny budou z cihel Heluz broušených. Založení navrhuji na základových pasech. Vodorovná stropní konstrukce je keramobetonový strop. Střešní konstrukce je řešena dřevěným krovem. Jako střešní plášť je zvolená keramická pálená krytina.

b) materiálové řešení

Materiálové řešení vychází z respektu k historickému charakteru areálu, stávající budovy si zachovají své historicky cenné detaily jak v interiéru, tak v exteriéru, přičemž jejich fasády budou citlivě rekonstruovány do původního vzhledu. Výrazné architektonické prvky, jako jsou ostění a šambrány, budou zachovány a současně využity jako inspirační motiv na novostavbě ubytovacího objektu. Novostavba bude barevně sladěna s ostatními budovami, ale zároveň vytvoří jemný kontrast – stávající objekty budou v béžové barvě s bílými akcenty, zatímco novostavba bude převážně bílá s béžovými detaily. Součástí návrhu je také úprava stodoly, která bude doplněna o nová dvoukřídlá dřevěná posuvná vrata, navazující na tradiční charakter stavby. Venkovní prostory jsou řešeny jednoduchým a funkčním způsobem. Hlavní pojezdové komunikace budou provedeny z kamenné dlažby, zatímco zbylé plochy, včetně parkoviště, budou ponechány s mlatovým povrchem.

c) mechanická odolnost a stabilita

Všechny nově navržené konstrukce budou dostatečně únosné, mechanicky odolné a stabilní.

B.2.7 Základní charakteristika technických a technologických zařízení**vytápění**

Každý objekt bude vytápěn vlastním tepelným čerpadlem. Tepelné čerpadlo systému země-voda z geotermálních vrtů

kanalizace

V Amálii se nenachází veřejná kanalizační síť. Navrhuji umístit na pozemek biologickou čistírnu odpadních vod o patřičné velikosti. Čistička je vyústěna do nedalekého Brejlského potoka.

vodovod

V Amálii není vybudován veřejný vodovod, pro zásobování vodou bude využita studna, která se na pozemku nachází. Pro splachování wc bude využívána dešťová voda.

dešťová voda

Dešťová voda bude odváděna do retenční nádrže a dále využívána pro závlahu dvora. v objekt novostavby bude využívána ke splachování wc.

elektorozvody

Elektroměrové rozvaděče pro každý objekt jsou umístěny na hranici pozemku. Pojistkové rozvaděče jednotlivých objektů se nacházejí ve vstupních halách nebo chodbách těchto objektů.

B.2.8 Zásady požárně bezpečnostního řešení

Objekt bývalých stájí, stodola a chlév jsou přízemní budovy, únik je řešen jako NÚC rovnou do exteriéru. Únik v novostavbě je řešen pomocí jednoho centrálního schodiště jako CHÚC A. Každý pokoj tvoří samostatný požární úsek. Ve všech únikových cestách bude instalováno nouzové osvětlení a značky ve směru únikové cesty. Příjezd požární techniky je umožněn z východní strany, přímo z obecní komunikace.

B.3 Připojení na technickou infrastrukturu

V obci není veřejná síť vodovů, ani kanalizace. Pro zásobování pitnou vodou objekt využívá vlastní studnu. Elektrická přípojka bude realizována na jižní straně pozemku u obecní komunikace.

B.4 Dopravní řešení

Objekty jsou přístupné z obecní komunikace vedoucí na západní a východní straně pozemku. K této komunikaci přiléhá parkoviště pro návštěvníky dvora, zahrnující parkovací stání pro osoby s omezenou schopností pohybu. Další možný vstup na pozemek je ze jižní strany pozemku, kde se nachází vstup pro pěší. Pozemek i objekty jsou bezbariérově přístupné. V rámci dvora se návštěvníci pohybují po zpevněných plochách.

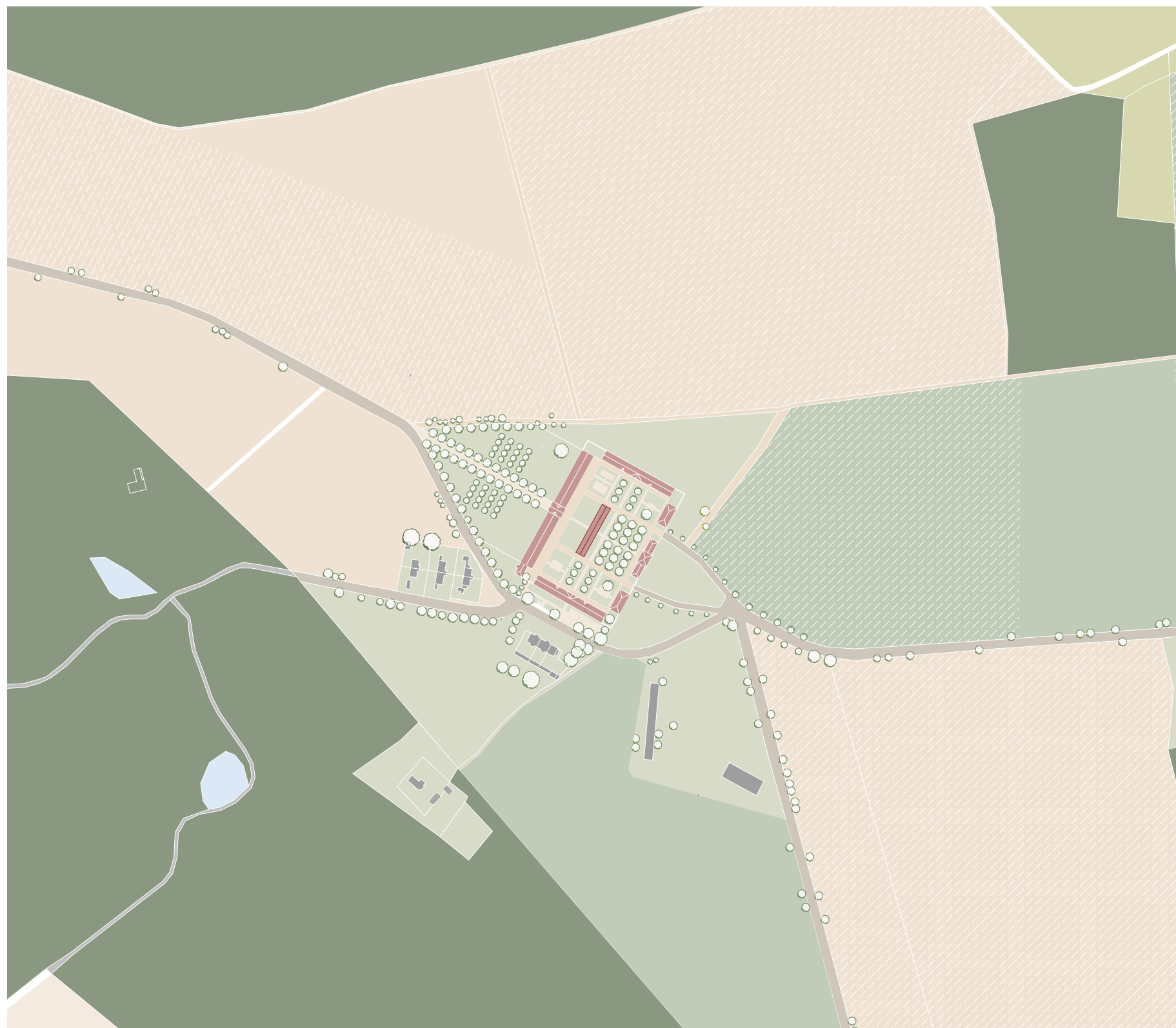
B.5 Řešení vegetace a souvisejících terénních úprav

V rámci návrhu zachovávám část původní vzrostlé zeleně, zejména zbytky alejí, které kompozičně doplňují a osově navazují na statek. Alej podél cesty ze západní strany je tvořena lípou srdčitou, zatímco alej u hlavního vjezdu navazuje na již existující topol vlašský. V rámci zahradních úprav budou odstraněny náletové dřeviny a dřeviny ve špatném stavu.

Ve výběhu krav navrhuji výsadbu ovocného sadu ze starých odrůd. Při výběru kultivarů jsem zohlednila jejich odolnost, mrazuvzdornost a vhodnost pro nadmořskou výšku 450 m n. m., typickou pro region Rakovníka. Vybrala jsem ryze české druhy, které jsou přizpůsobené místním klimatickým podmínkám. Konkrétně se jedná o jabloň Malinová sloupenská, švestku Černošickou, hrušeň Solanku a třešeň Žalanku. Stromy budou rozmístěny v sadové kompozici.

V rámci hospodářského dvora jsem navrhla novou cestní síť, která vychází z osovosti a symetrie dvora. Cesty logicky navazují na vstupy jednotlivých objektů a vytvářejí propojenou a funkční komunikaci. Materiály jsou řešeny jednoduše – hlavní pojízdné cesty jsou navrženy z kamenné dlažby a zbylé cesty z mlatového povrchu.

Mezi domem správce a novou budovou je navržen bosket z lípy srdčité, pod jehož korunami jsou umístěny lavičky se stoly pro příjemné posezení a práci ve stínu. V severním křídle statku, v návaznosti na objekt bývalého chléva, je navržena bylinková a zeleninová zahrada. Z bylinek zde budou pěstovány máta, libeček, majoránka, petržel a tymián atd. Bylinková i zeleninová zahrada bude uspořádána do vyvýšených dřevěných truhlíků, přičemž některé z nich budou sloužit zároveň jako lavičky. U sýpky je navrženo ohniště s lavičkami, doplněné o strom vlašského ořechu, který poskytne příjemný stín. Centrální vstup do chléva bude zdůrazněn alejí třešní. Na jižním křídle se alej opakuje. V jednotlivých polích jsou navržena místa pro posezení s lavičkami, která jsou lemována květinovými záhony. Tyto záhony budou osázeny lučními květinami, které budou zároveň sloužit jako pylové zdroje pro hmyz.

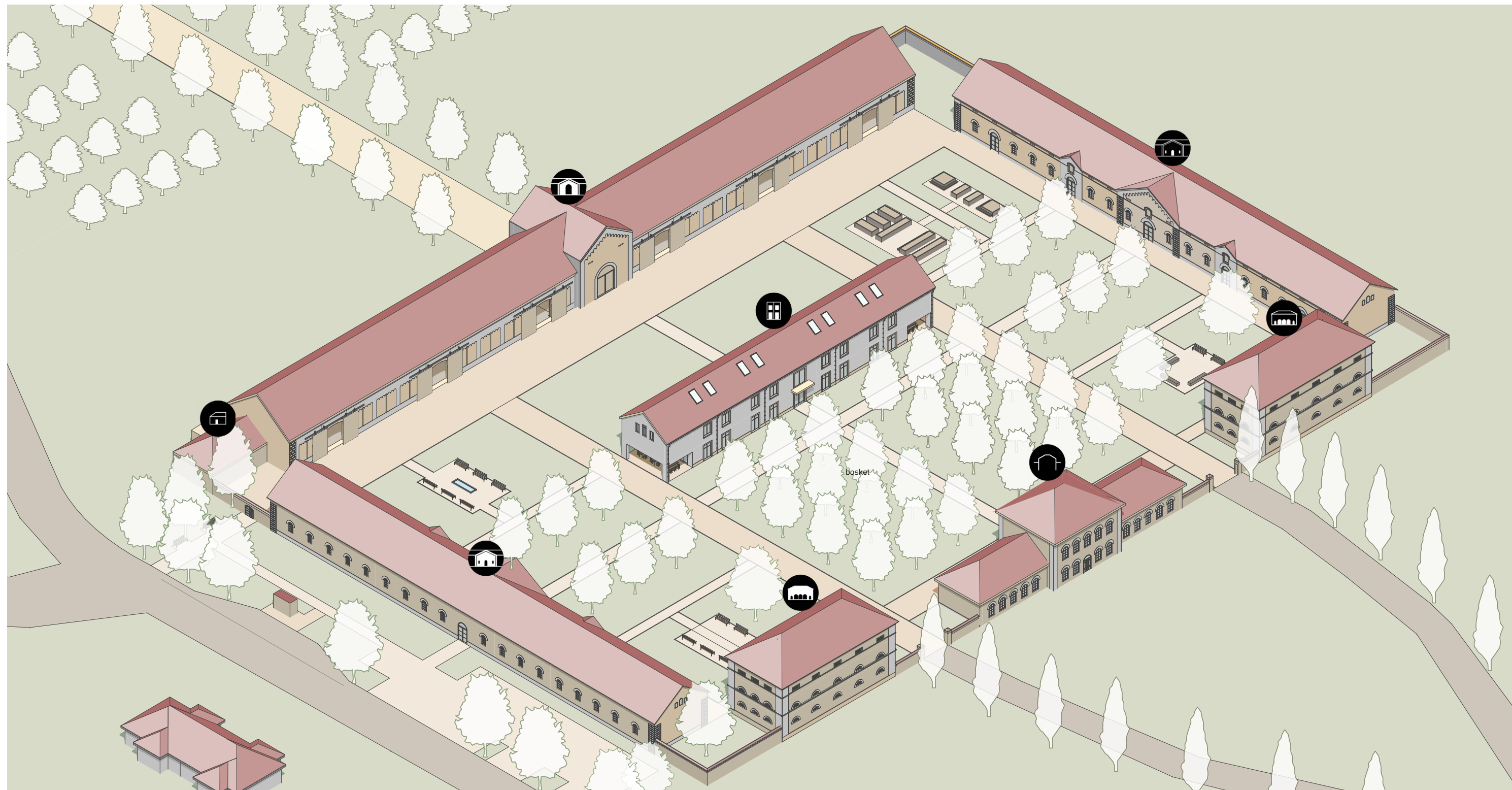

situace širších vztahů 1:5000

Hospodářský dvůr Amálie se nachází v obci Ruda u Rakovníka, přibližně 50 kilometrů západně od Prahy. Tento klasicistní areál byl postaven v první polovině 19. století rodem Fürstenberků a představuje významnou součást historického dědictví regionu. Dnes je dvůr ve vlastnictví České zemědělské univerzity v Praze (ČZU), avšak jeho budovy jsou aktuálně nevyužité a opuštěné. Monumentální hospodářský dvůr stojí volně v krajině přibližně 4 km jižně od obce, má příčně obdélnou dispozici s rozměry 155 x 110 m. Jeho architektonické uspořádání zahrnuje obytný dům uprostřed jihovýchodní čelní strany, symetricky umístěné sýpky, budovu chlévů pro hovězí dobytek, konírnu se stájí pro tažné voly a rozsáhlou stodolu na severozápadní straně. Budovy jsou uspořádány podle principů zlatého řezu, což dodává areálu harmonii a estetickou hodnotu. Součástí dvora jsou také ohradní zdi, kolna a mladší obytný dům, původně pravděpodobně kovárna. Tento historický soubor je chráněn pro svou architektonickou hodnotu i urbanistickou kompozici. Projekt obnovy hospodářského dvora Amálie si klade za cíl revitalizovat tento cenný objekt a navrátit mu jeho původní zemědělskou funkci, doplněnou o moderní vzdělávací a komunitní aktivity. Záměr obnovy je úzce propojen s projektem Chytré krajiny, který pod záštitou ČZU probíhá v okolí statku. Tento inovativní projekt se zaměřuje na udržitelné hospodaření s vodními zdroji, adaptaci na

klimatické změny a rozvoj moderních technologií v zemědělství. Obnova hospodářského dvora je zaměřena na čtyři klíčové funkce. Tyto funkce zahrnují vzdělávací, zemědělskou, reprezentativní a výzkumnou. Severní křídlo dvora je vyhrazeno pro výuku a výzkum. Zde jsou navrženy prostory pro výzkum bezpůdních pěstebních systémů, což by mohlo podpořit výzkum Chytré krajiny. Součástí je i zázemí pro sběr dat a informací z okolí hospodářského dvora. Jižní křídlo dvora je zaměřeno na reprezentativní účely. Jsou zde navrženy prostory pro konference pořádané Českou zemědělskou univerzitou a zároveň i pro prezentaci projektu Chytré krajiny, který je úzce propojen s dvorem a jeho přílehlou krajinou. Zemědělská funkce má velký potenciál díky již probíhajícímu chovu skotu, konkrétně České červinky. Zachování původní zemědělské funkce považují za klíčové pro respektování tradice místa, proto v objektu stodoly tuto funkci nadále udržují. Vzdělávací funkce podpořena vytvořením zázemí pro studenty. Dvůr je koncipován jako distanční výukové středisko pro studenty univerzity, proto na místě původní kolny je navržena novostavba, která bude sloužit jako ubytování pro přijíždějící studenty.

Objekt bývalé sýpky slouží jako galerie pro prezentaci projektů ČZU a hospodářského dvora Amálie

Objekt bývalých stájí nabízí nové protory pro pořádání konferencí a přednášek.

Stodola si ponechává svojí zemědělskou funkci, nabízí prostory pro chov krav a zároveň sklad pro píce a mechaniku.

Objekt bývalé sýpky nově bude sloužit jako pracovní prostor pro studenty, společně s prostorem pro zpracování dat ze všech výzkumných pracovišť dvora.

Objekt bývalého chléva bude podporovat výzkumnou a výukovou funkci dvora, nabízí prostory pro výzkum bezpůdních pěstebních systémů.

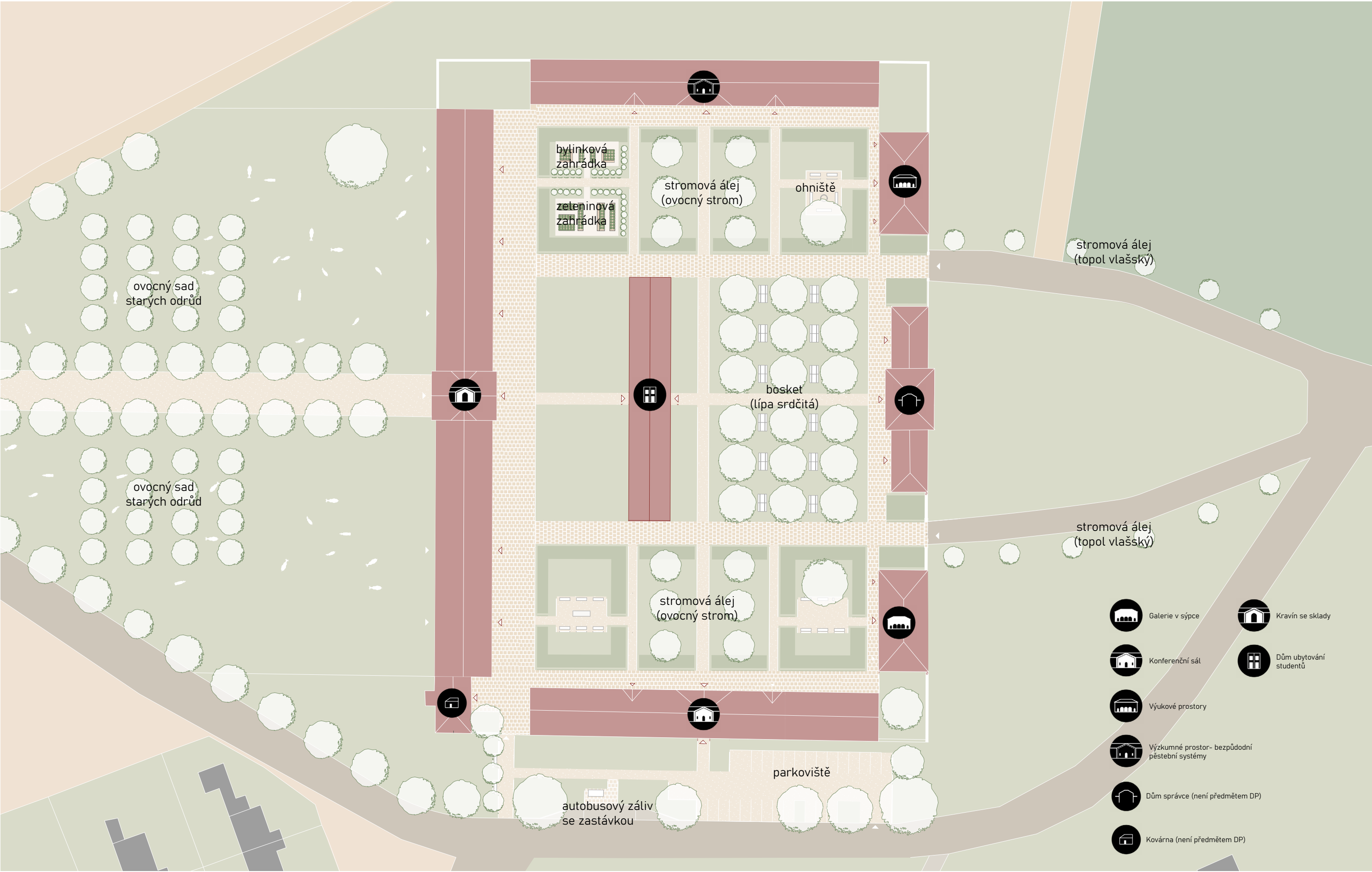
Dům studentů stojící na místě stávající kolny bude sloužit jako ubytování a zázemí pro studenty v rámci distančního výukového střediska Amálie.

Dům správce bude mít nově funkci travaleho bydlení (není předmětem DP)

Kovárna - bezobslužný obchod (není předmětem DP)

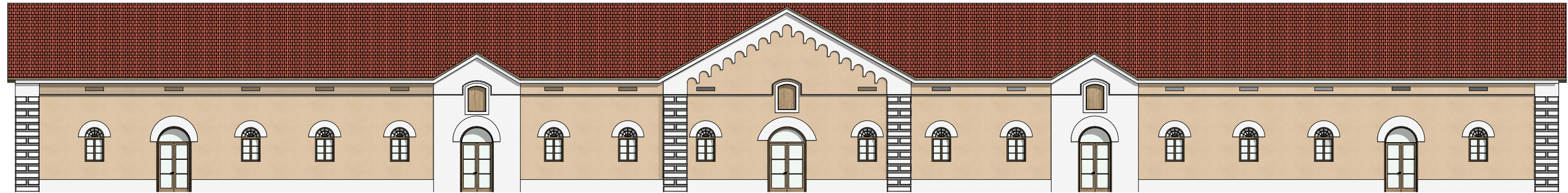

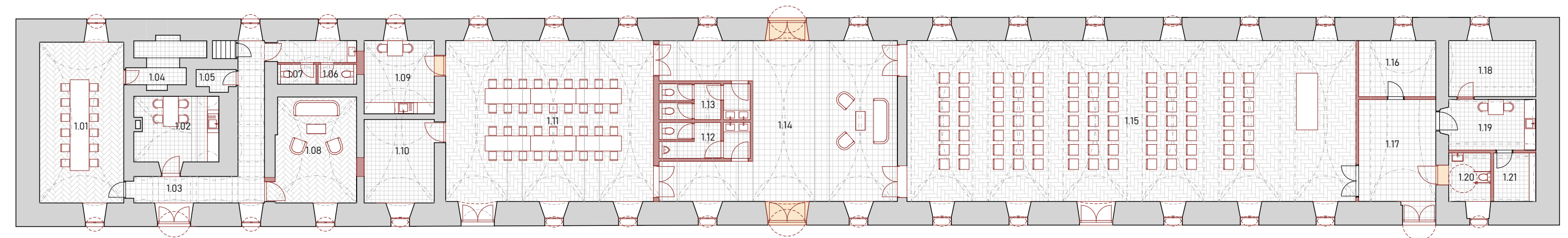
KONFERENČNÍ SÁL

Budova bývalých stájí bude mít novou reprezentativní funkci a nabídne prostory pro pořádání konferencí a přednášek. Tato funkce byla zvolena s ohledem na minimalizaci dispozičních zásahů do původní struktury budovy. Dlouhý, otevřený a klenutý prostor bývalých stájí zůstává dominantním prvkem interiéru.

Konferenční sál bude doplněn o nezbytné provozní prostory, které zajistí jeho plnohodnotné fungování. Mezi tyto prostory budou patřit nově vybudovaná sociální zařízení, sklady, technické místnosti a další zázemí.

pohled na fasádu jižních stájí

půdorys jižních stájí

1.01 denní místnost	1.08 salónek	1.15 konferenční sál
1.02 kuchyně	1.09 kuchyně	1.16 sklad
1.03 chodba	1.10 sklad	1.17 zádveří
1.04 sklad	1.11 konferenční místnost	1.18 technická místnost
1.05 úklid	1.12 wc muži	1.19 kuchyně
1.06 wc ženy	1.13 wc ženy	1.20 bezbariérové wc
1.07 wc muži	1.14 vstupní hala	1.21 šatna

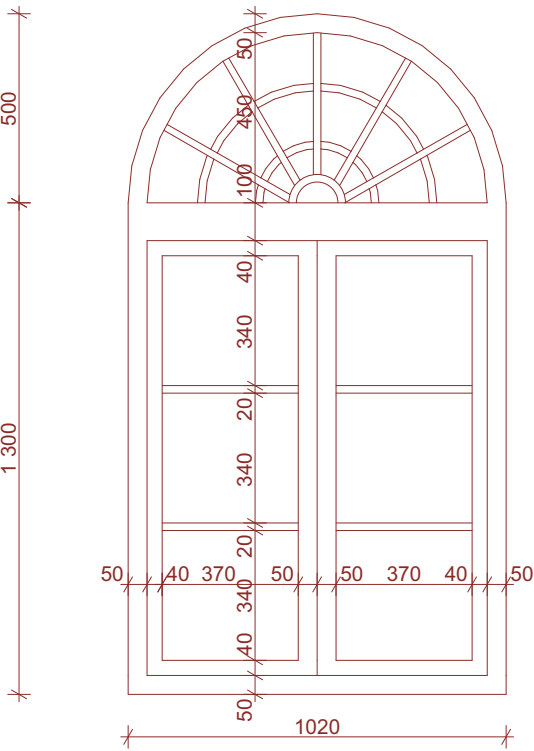
stávající konstrukce

nové konstrukce

bourané konstrukce

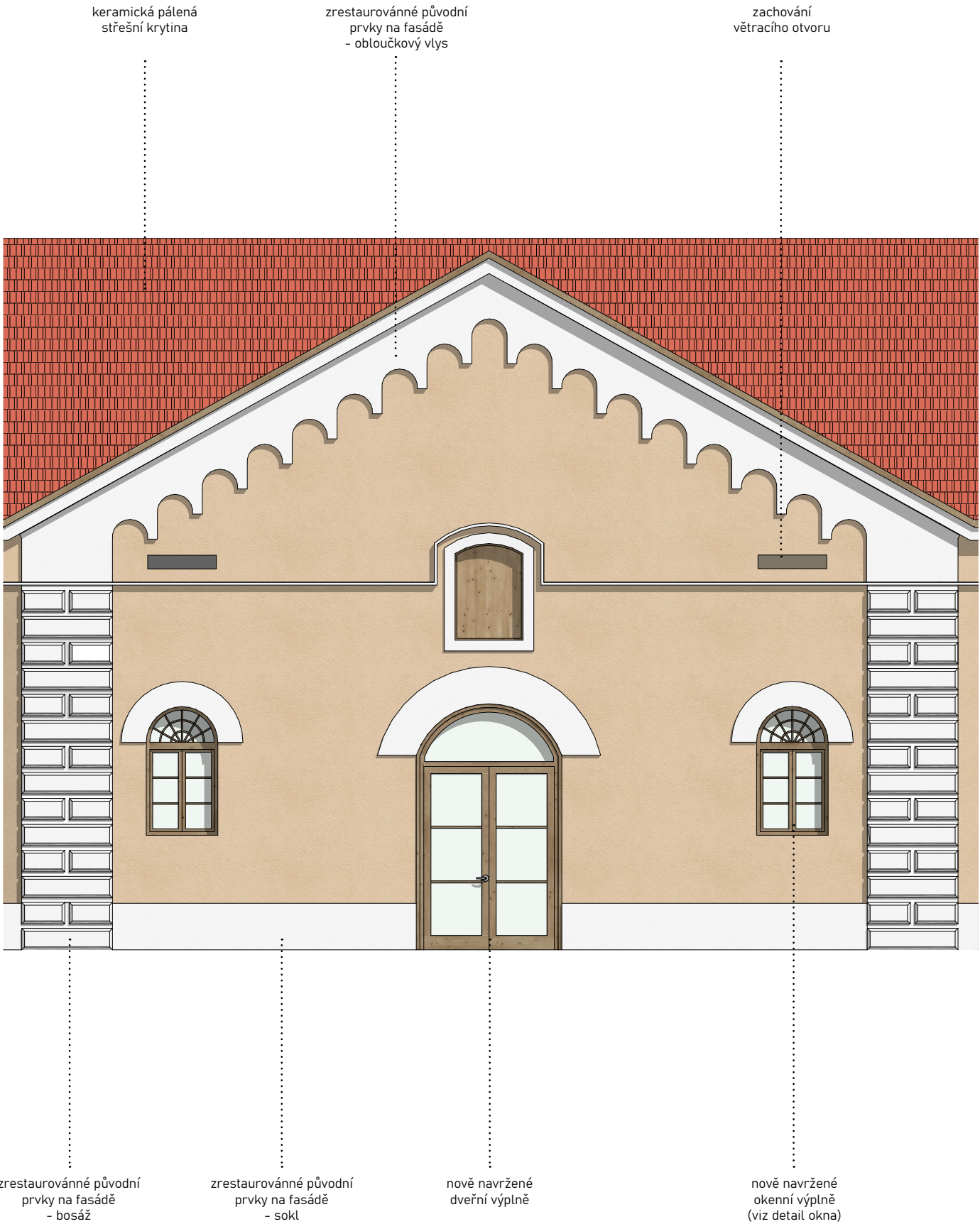
0

5m

detail okna

Jednou z nejvýznamnějších změn na budově bude oprava fasády, která navrátí objektu jeho původní vzhled. Dojde k obnovení původních otvorů, přičemž okna nyní odpovídají historickému provedení s obloukem namísto dřívějších rovných tvarů. Tvar a rozměr nově navrženého okna vychází ze zaměřených oken na budově z analytické části. Zbytek fasády bude zrestaurován na základě dochovaných prvků, včetně bosáže, lizén, soklu a obloučkového vlysu u středního vstupu. Barevně bude fasáda provedena v běžovém odstínu s bílými prvky.

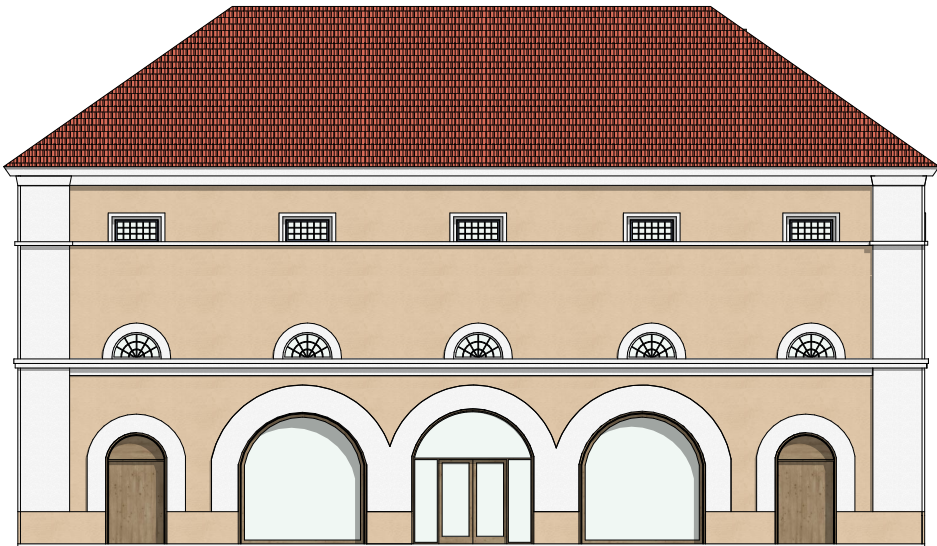

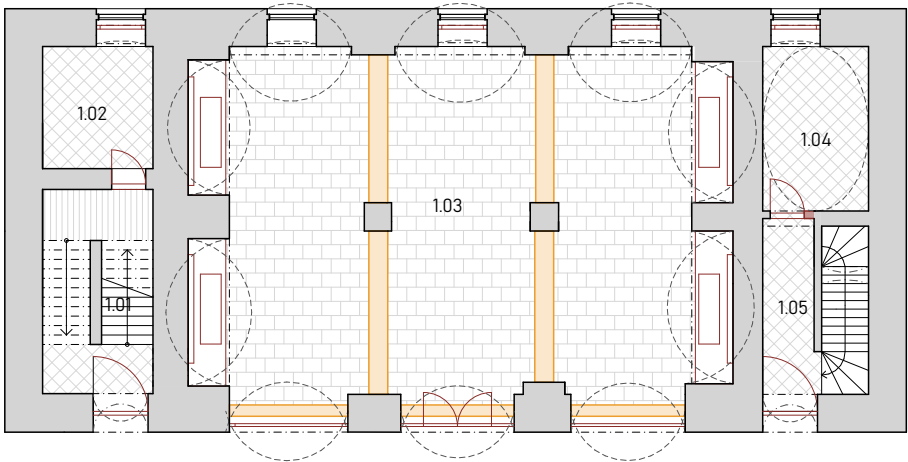
GALERIE V JIŽNÍ SÝPCE

Klasicistní budova bývalé sýpky je z celého areálu nejlépe zachována, proto je kladen důraz na co nejšetrnější využití, aby byly všechny hodnotné konstrukce zachovány. Vnitřní prostory budou nově sloužit jako galerie, přičemž v prvním nadzemním podlaží dojde k vybourání stěn mezi nosnými pilíři, které byly do budovy přidány až dodatečně. Tímto zásahem se uvolní dispozice a prostor získá větší flexibilitu, což umožní variabilnější uspořádání výstav. Výstavy by byly k Chytré krajině a dalším projektům ČZU. Kromě výstavních prostor jsou zde navrženy i provozní jako

např. sklad pro výstavu. Fasáda bude opravena do původního stavu, především vybourané otvory pod některými okny. Nově budou přidána okna za existující výplně, tak aby nebyl narušen vzhled fasády, ale zároveň byla větší tepelná pohoda pro nové využití. Barevně bude fasáda laděna do béžových odstínů s bílými akcetními prvky, tak aby byl vzhled byl v souladu s vizuálem zbytku statku.

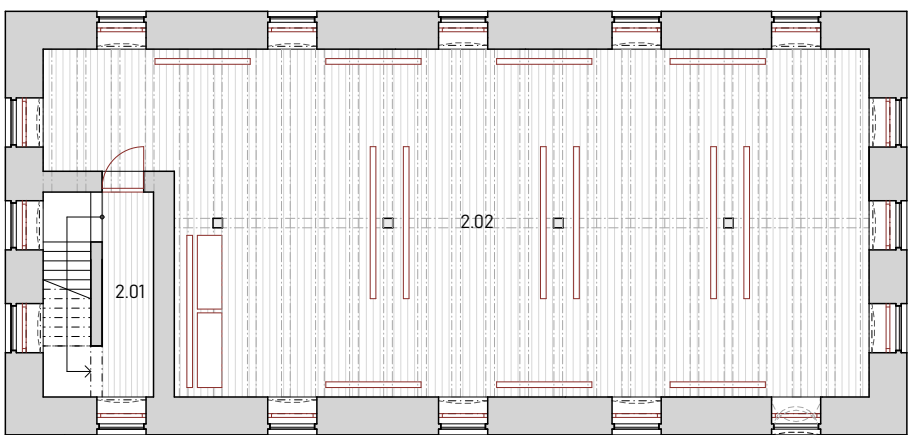

fasáda sýpky do dvora

půdorys 1.NP

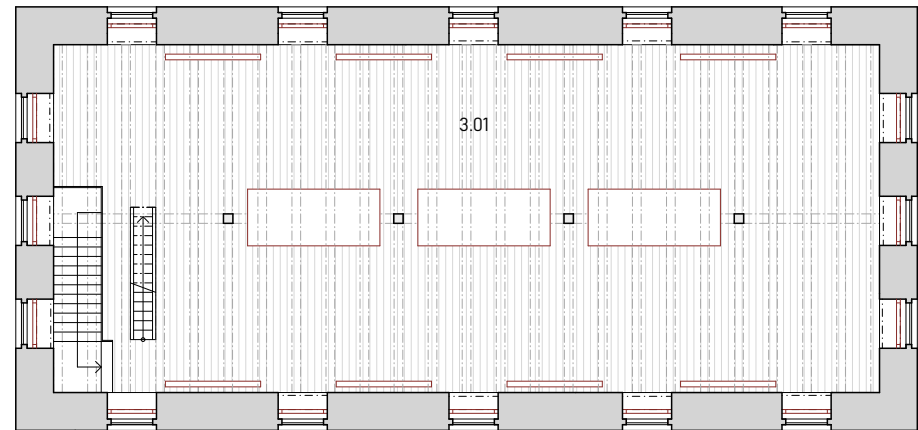
1.01 schodiště
1.02 sklad
1.03 výstavní prostor
1.04 sklad
1.05 chodba

půdorys 1.NP

2.01 schodiště
2.02 výstavní prostor

— stávající konstrukce
— nové konstrukce
— bourané konstrukce

půdorys 3.NP

3.01 výstavní prostor

DŮM STUDENTŮ

Dům studentů je navržen na místě původní kolny, jejíž technický stav již nevyhovovaly současným potřebám. Nová budova plní funkci ubytovacího zařízení pro studenty, čímž podporuje využití hospodářského dvora jako distanční výukové středisko.

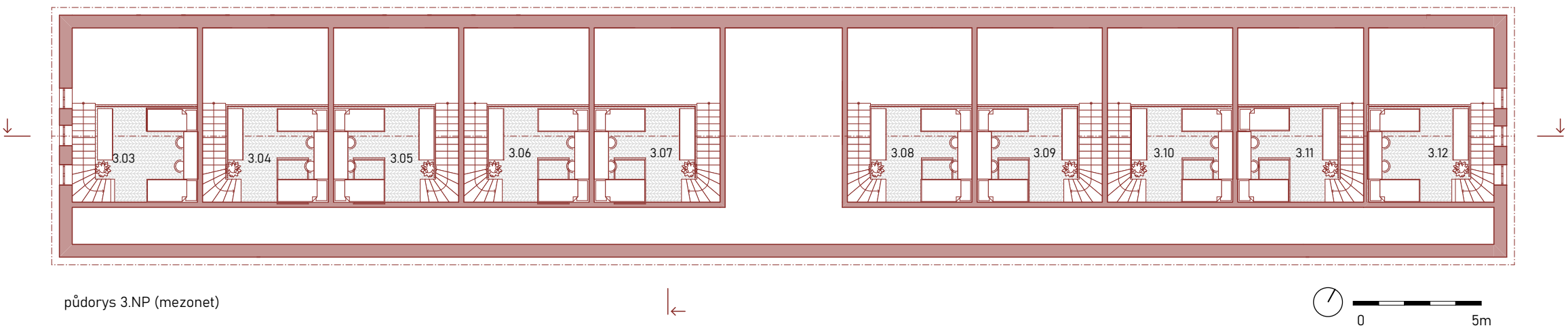
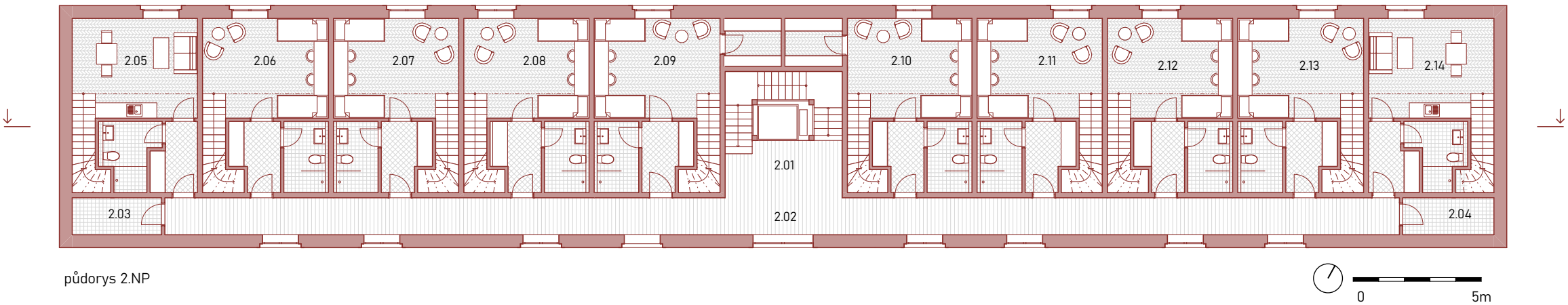
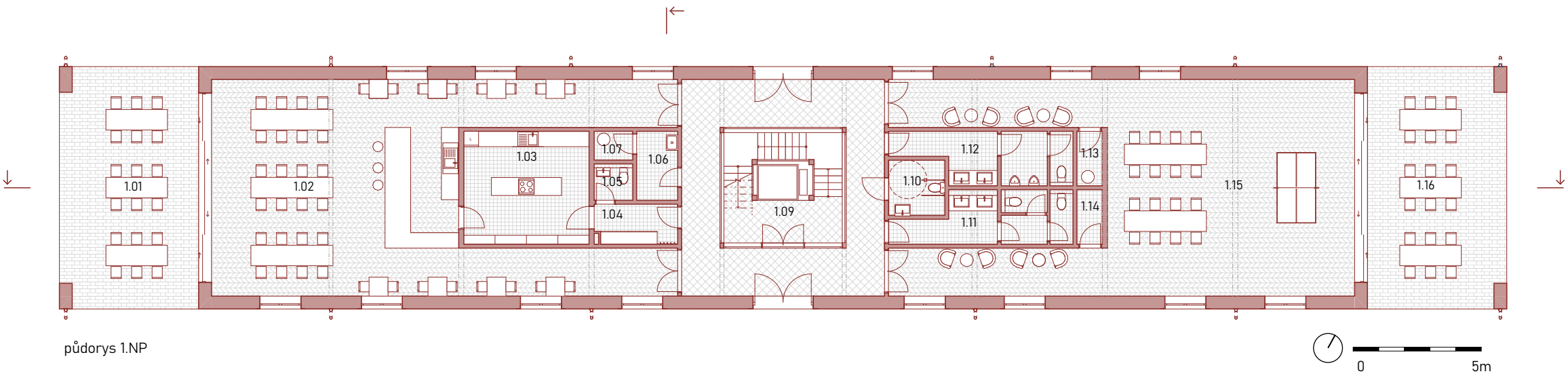
Návrh novostavby je založen na principech osovosti a souměrnosti, ty vycházejí z kompozice ostatních budov dvora. Objekt je situován v jeho centrální části a má čtyři pohledové fasády. Dispozice byla navržena tak,

aby žádná ze stran nepůsobila jako ryze provozní, tak aby nová budova měla svojí tvář na každou stranu. Přízemí objektu je věnováno společenskému životu obyvatel. Nachází se zde jídelna a společenská místnost, které poskytují prostor pro setkávání a odpočinek. První patro slouží primárně jako ubytovací část, kde se nachází čtyřlůžkové mezonetové pokoje pro studenty. V rozích budovy jsou umístěny komfortnější pokoje pro učitele, které nabízejí vyšší úroveň

pohodlí během jejich pobytu. Dispozice mezonetových pokojů umožnila efektivní využití prostoru vložním dalšího podlaží do podkroví. Tímto řešením se podařilo zachovat vizuální kontinuitu s okolní zástavbou, neboť na fasádách jsou patrná pouze dvě patra oken, a také se zvětšila lůžková kapacita, která je 32 osob. Třetí podlaží, ukryté v podkroví, nijak nenarušuje vzhled dvora.

Fasáda novostavby navazuje na architektonické detaily okolních budov.

Byly použity obdobné prvky, jako je ostění oken, šambrány, sokl. Zároveň byl zvolen kontrastní barevný koncept – zatímco okolní budovy mají béžovou omítku s bílými akcenty, novostavba naopak pracuje s opačnou kombinací, čímž jemně vyniká v rámci celého areálu.

Řez A-A'

Řez B-B'

pohled na východní fasádu

Pohled na severní fasádu

pohled na západní fasádu

Pohled na jižní fasádu

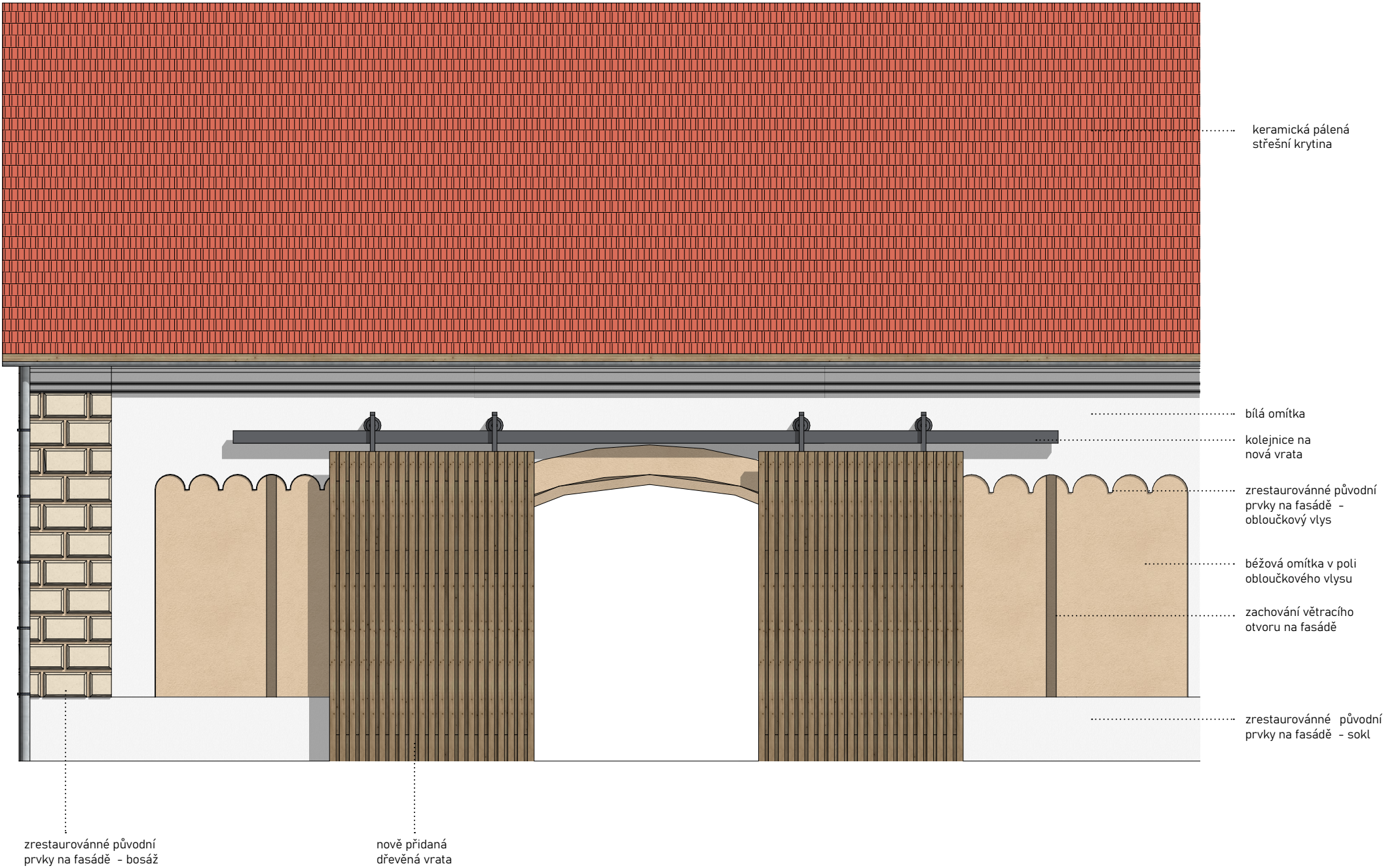
STODOLA

Stodola si zachovává svou původní zemědělskou funkci, která je klíčová pro udržení tradičního charakteru statku. Tento přístup podtrhuje důležitost propojení historického dědictví s moderním využitím. Aktuálně je na dvoře chováno plemeno Česká červinka, které spravuje ČZU, a stodola slouží jako zázemí pro jejich chov. Západní část stodoly je navržena jako multifunkční prostor pro zemědělské potřeby. Obsahuje sklad píce, sklad mechanizace, dílnu pro údržbu techniky, menší sklady a denní

místnost s kanceláří pro pracovníky. Východní část stodoly je věnována ustájení krav. Návrh zohledňuje snadné propojení s venkovním výběhem, což umožňuje jednoduché vypouštění zvířat na pastvu. Klíčovým faktorem při návrhu ustájení krav byl požadavek na co nejmenší obsluhu lidmi. Proto je zde navržen robot na krmení zvířat. Robot v části pro přípravu krmné směsi nabere krmivo a v prostoru komunikačního prostoru krmivo rozhrne do krmiště, které mají krávy přístupné na jedné straně

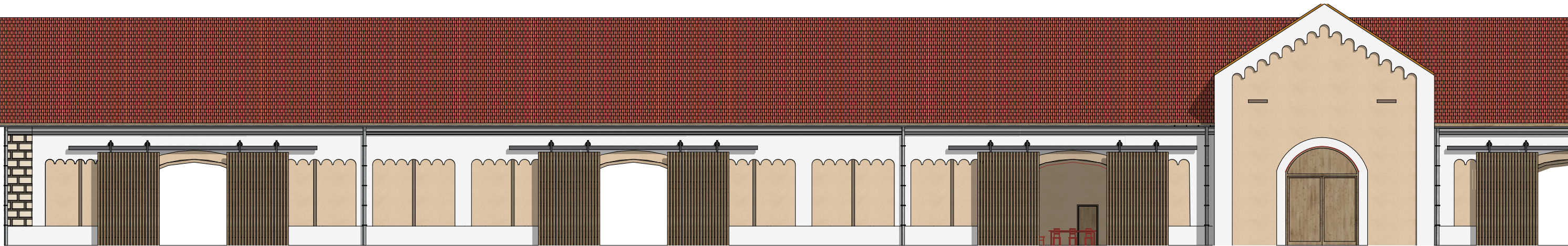
výběhu. Tento prvek představuje krok směrem k efektivnímu a udržitelnému zemědělství.

Celkově stodola kombinuje tradiční zemědělskou funkci s moderními technologiemi a provozními řešeními. Její návrh tak přispívá k zachování historického ducha hospodářského dvora a současně odpovídá požadavkům na efektivní a funkční hospodaření.

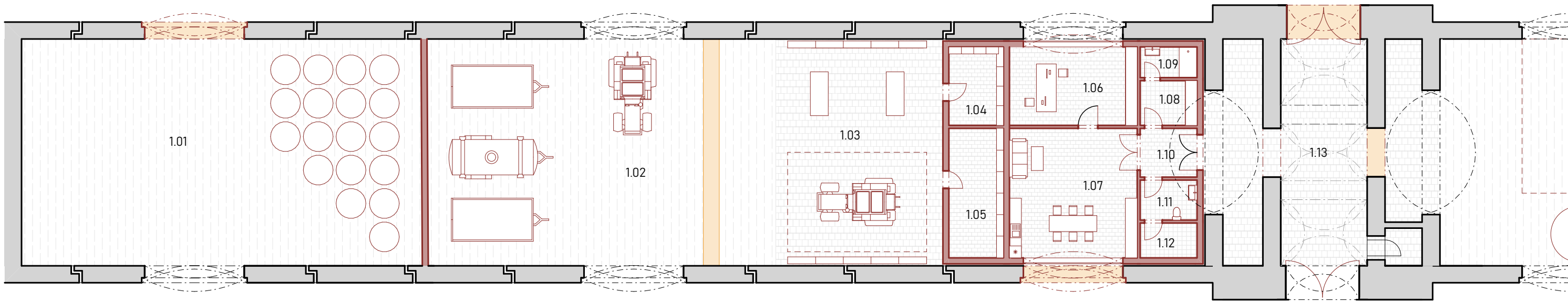

Oprava fasády objektu stodoly se zaměřuje na důslednou obnovu původního vzhledu a zachování historických prvků. Restaurátorské práce zahrnují opravu dochované bosáže, obloučkového vlysu a soklu, přičemž budou respektovány původní stavební detaily. Větrací otvory, které jsou charakteristickým prvkem fasády, zůstanou zachovány, aby se nenarušil autentický vzhled objektu.

V rámci obnovy dojde k navrácení fasády k původnímu stavu. Zazděné otvory budou znovu probourány, čímž se obnoví jejich původní funkčnost a estetika. Jeden z těchto otvorů bude zasklen, a to v části, kde je nově vytvořené zázemí pro pracující. Tento zásah umožní lepší prosvětlení a vizuální propojení interiéru s exteriérem.

pohled na fasádu stodoly

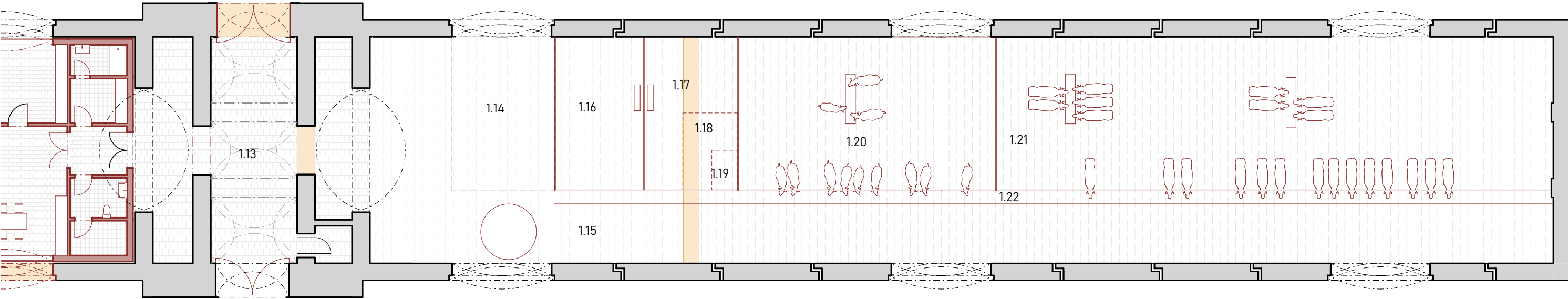
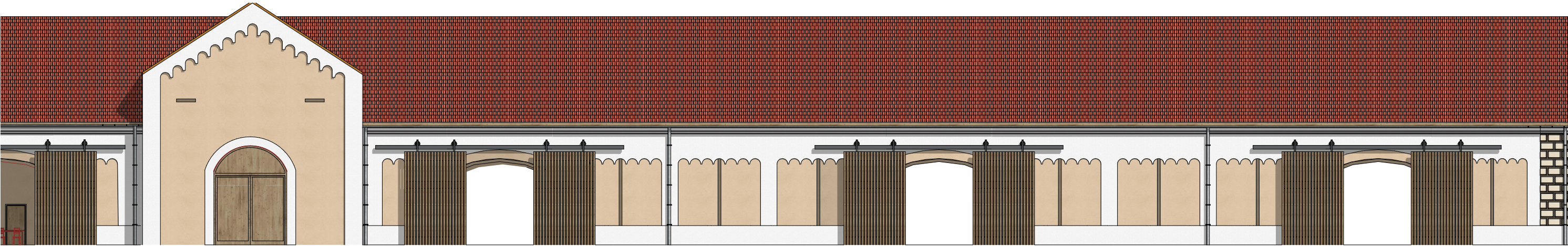

půdorys východní části stodoly

1.01 sklad píce	1.06 kancelář	1.11 wc
1.02 sklad mechanizace	1.07 denní místnost	1.12 technická místnost
1.03 dílna	1.08 šatna	1.13 průjezd
1.04 sklad nářadí a materiálů	1.09 hygienické zázemí	
1.05 sklad hnojiv a chemikálií	1.10 zádveří	

— stávající konstrukce — nové konstrukce — bourané konstrukce

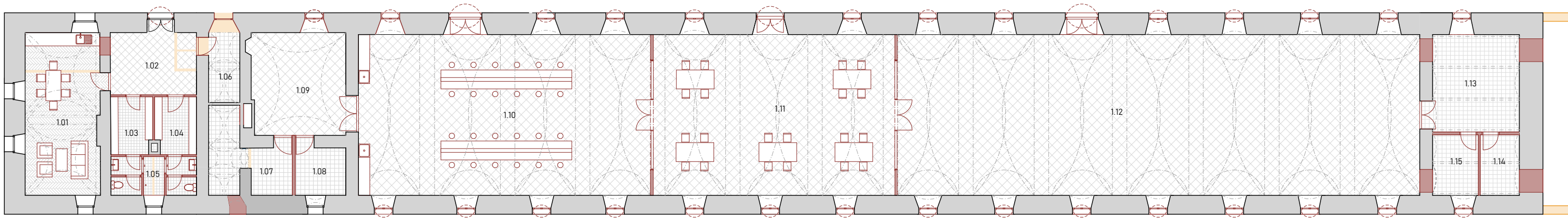
půdorys západní části stodoly

- 1.13 průjezd
- 1.14 příprava krmiva
- 1.15 komunikační prostor
- 1.16 porodní box
- 1.17 separace
- 1.18 zátky
- 1.19 inseminační box
- 1.20 lehárna (telata)
- 1.21 lehárna (krávy)
- 1.22 krmíště

 BÝVALÝ CHLÉV

Bývalá budova chléva na severní části dvora je nyní využita pro vědecké a výukové účely. Podporuje možnost propojení výuky a výzkumu v oblasti udržitelného zemědělství. Tento prostor poskytuje ideální zázemí pro moderní technologie, jako jsou bezpůdní pěstitelské systémy. Snaha byla najít funkci, která podpoří hospodářský dvůr jako reprezentativní a vědecké centrum, a zároveň co nejméně zasáhne do konstrukcí a dispozice budovy. Bepůdní pěstitelské systémy, umožňují pěstování rostlin bez tradiční půdy. Tyto technologie zajišťují efektivní využití vody a živin, rychlejší růst rostlin a nezávislost na půdních podmínkách. Implementace těchto systémů je pozitivním krokem pro projekt Amálie, protože podporuje udržitelné hospodaření, inovativní přístup k zemědělství a vzdělávací aktivity, které rozvíjejí moderní technologie v souladu s přírodou. Pro výzkumné centrum bezpůdního pěstování je potřeba zahrnout pěstební prostory a technické zázemí (strojovna, úprava vody, rozvodna). Dále jsou nezbytné laboratoře, provozní zázemí (kanceláře, šatny, zasedací místnost) a sklady (hnojiv, krmiv, chladicí). Součástí návrhu je také prostor pro veřejnost, který umožní pořádání workshopů a vzdělávacích aktivit na téma bezpůdního pěstování.

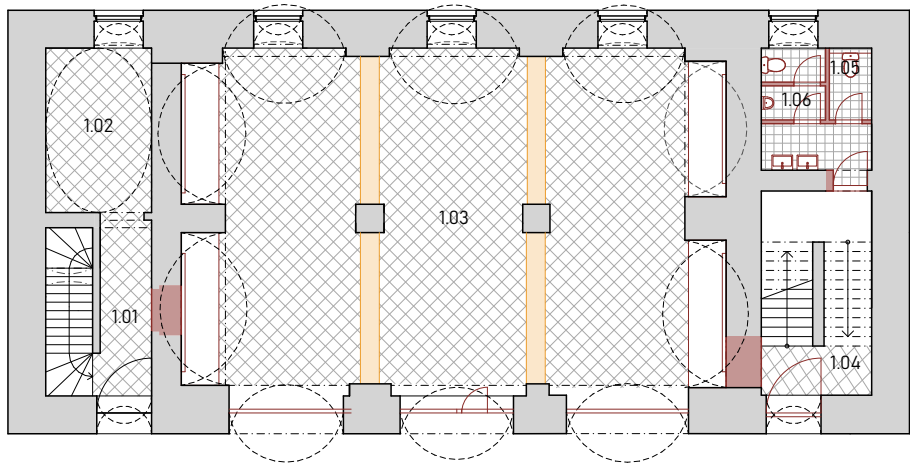

půdorys severního chléva

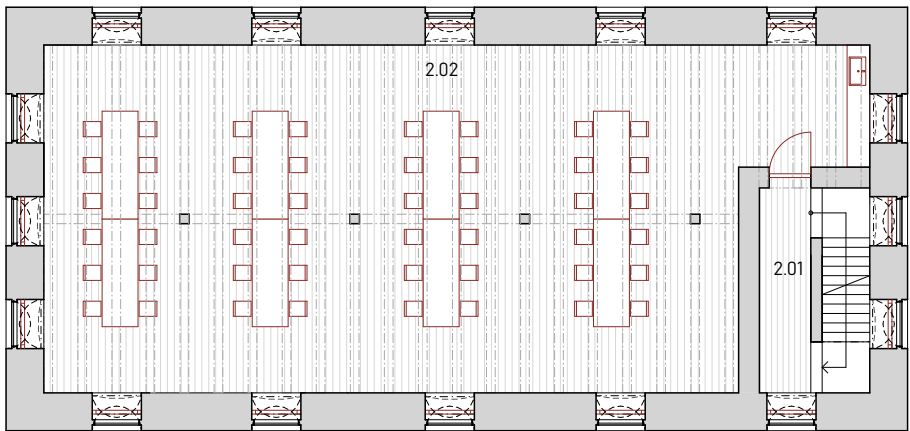
1.01 denní místnost	1.06 technická místnost	1.11 prostory pro veřejné workshopy
1.02 vstupní hala	1.07 sklad krmiva	1.12 pěstební prostory
1.03 šatna muži	1.08 sklad pesticidů	1.13 strojovna
1.04 šatna ženy	1.09 sklad	1.14 rozvodna
1.05 sprcha	1.10 laboratoř	1.15 úprava vody

— stávající konstrukce — nové konstrukce — bourané konstrukce

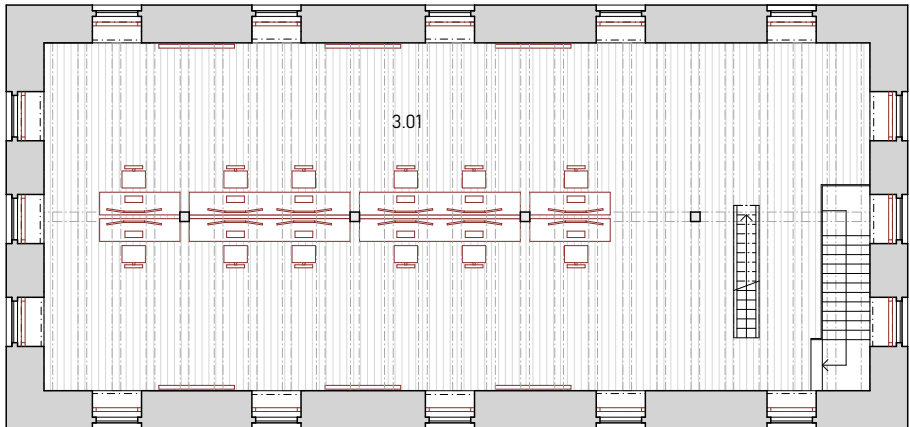

půdorys 1.NP
1.01 vstup se schodištěm
1.02 sklad
1.03 výstavní prostor
1.04 vstup se schodištěm
1.05 wc ženy
1.06 wc muži

půdorys 2.NP
2.01 schodiště
2.02 pracovna
— stávající konstrukce
— nové konstrukce
— bourané konstrukce

půdorys 3.NP
0 5m

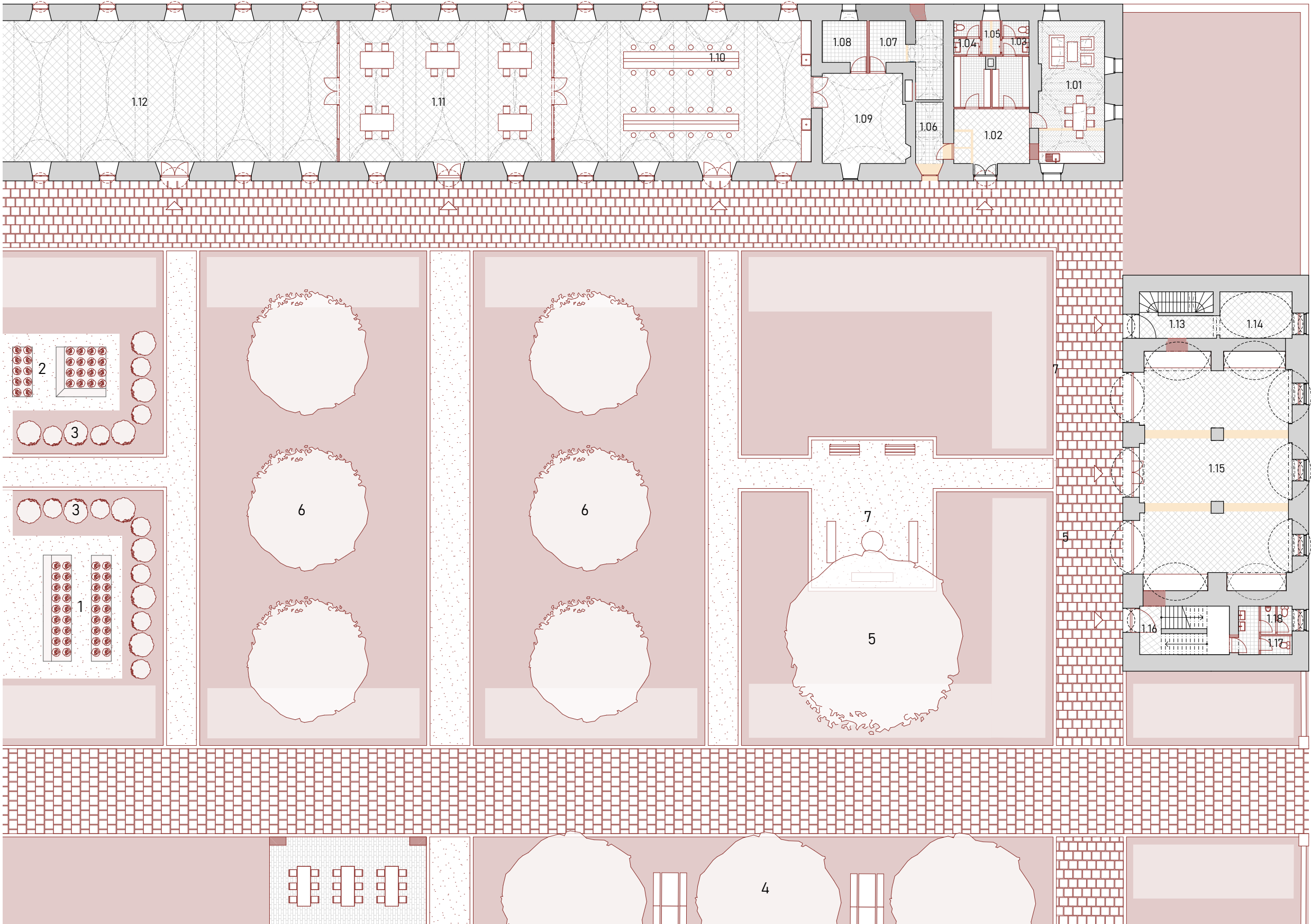
3.01 „velín“ – sběr informací z Chytré krajiny

SEVERNÍ SÝPKA

Bývalá sýpka na severní straně dvora bude transformována na výukový a výzkumný prostor pro studenty. V přízemí vzniknou výstavní prostory, které umožní prezentaci výsledků výzkumu. Druhé nadzemní podlaží poskytne studentům zázemí pro práci a studium, zatímco ve třetím nadzemním podlaží budou umístěny prostory pro sběr a analýzu dat z Chytré krajiny a dalších výzkumných částí dvora. Koncept rekonstrukce kombinuje

historickou dřevěnou konstrukci s moderními technologiemi. Exteriér sýpky bude obnoven v souladu s dochovanými zbytky fasády, přičemž všechny nepůvodní vybourané otvory budou opraveny a navraceny do původního stavu. Barevnost fasády bude odpovídat původnímu návrhu, aby ladila s ostatními objekty hospodářského dvora.

detail severního křídla

1.01 denní místnost	1.05 sprcha	1.09 sklad	1.12 pěšební prostory	1.16 schodiště
1.02 vstupní hala	1.06 technická místnost	1.10 laboratoř	1.13 schodiště	1.17 wc ženy
1.03 šatna muži	1.07 sklad krmiva	1.11 prostory pro veřejné workshopy	1.14 sklad	1.18 wc muži
1.04 šatna ženy	1.08 sklad pesticidů		1.15 výstavní prostor	

1 zeleninová zahrádka	5 vlašský ořech
2 bylinková zahrádka	6 álej - ovocné stromy
3 ovocné keře	7 ohniště
4 bosket - lípa srdčitá	

- kamenná dlažba
- pylový květinový záhon
- mlat
- trávník

V rámci hospodářského dvora jsem navrhla novou cestní síť, která vychází z osovosti a symetrie dvora. Cesty logicky navazují na vstupy jednotlivých objektů a vytvářejí propojenou a funkční komunikaci. Materiály jsou řešeny jednoduše – hlavní pojízdné cesty jsou navrženy z kamenné dlažby a zbylé cesty z mlatového povrchu.

Mezi domem správce a novou budovou je navržen bosket z lípy srdčité, pod jehož korunami jsou umístěny lavičky se stoly pro příjemné posezení a práci ve stínu. V severním křídle statku, v návaznosti na objekt bývalého chléva, je navržena bylinková a zeleninová zahrada. Z bylinek zde budou pěstovány máta, libeček, majoránka, petržel a tymián atd. Bylinková i zeleninová zahrada bude uspořádána do vyvýšených dřevěných truhlíků, přičemž některé z nich budou sloužit zároveň jako lavičky. U sýpky je navrženo ohniště s lavičkami, doplněné o strom vlašského ořechu, který poskytne příjemný stín. Centrální vstup do chléva bude zdůrazněn alejí ovocných stromů. Celá tato část je lemována květinovými záhony. Tyto záhony budou osázeny lučními květinami, které budou zároveň sloužit jako pylové zdroje pro hmyz.

příčný řez dvorem

podélný řez dvorem

ZÁVĚR

Projekt obnovy hospodářského dvora Amálie představuje snahu o revitalizaci historického objektu s důrazem na propojení tradičních zemědělských funkcí s moderními vzdělávacími, výzkumnými a komunitními aktivitami. Již od počátku návrhu byla ambicí nejen zachování architektonických hodnot dvora, ale také jeho přeměna na multifunkční prostor, který odpovídá současným potřebám udržitelného hospodaření a vzdělávání. Výsledný návrh tuto ambici naplňuje.

Závěrem lze říci, že projekt hospodářského dvora Amálie nabízí podnětný příklad, jak lze historický areál citlivě obnovit a zároveň jej adaptovat na současné potřeby.

ZDROJE A DOKLADOVÁ ČÁST

ZDROJE

(1) ŽIŽKA, Jan. Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách. 2. rozšířené vydání. Praha: NPÚ, ÚOP středních Čech, 2018. ISBN 978-80-86516-92-9. [cit. 2025-01-06].

(2) Chytrá zemědělská krajina proti suchu a povodním. Plán krajinného systému. 2020. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2020. [cit. 2025-01-06].

(3) Historické mapy, ags.cuzk.cz, Online. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/> [cit. 2025-01-06].

(4) Amalia. Online. In: Wikipedia: the free encyclopedia. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-. Dostupné z: <https://de.wikipedia.org/wiki/Am%C3%A1lie>. [cit. 2025-01-06].

(5) Zemědělský dvůr Amálie. Online. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/zemedelsky-dvur-amalie-2152745>. [cit. 2025-01-06].

(6) ÚZEMNÍ PLÁN SÍDELNÍHO ÚTVARU OBCE RUDA. Online. Zastupitelstvo obce Ruda, 2020. Dostupné z <https://www.obec-ruda.cz/urad/uzemni-plan-ruda-zmena-c-4-uplne-zneni/> [cit. 2025-01-05].

(7) KAUCKÁ, Kristýna. Pozemková reforma na velkostatku Křivoklát. Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2013. [cit. 2024-10-15].

(8) Archiv starých odrůd. Online. Dostupné z: <https://www.stareodrudy.cz/archiv-starych-odrud/>. [cit. 2025-01-06].

(9) Kravín přestavěný na rodinné hnízdo s krbem. Online. 2017. Dostupné z: <https://www.earch.cz/architektura/clanek/kravin-prestaveny-na-rodinne-hnizdo-s-krbem>. [cit. 2024-07-01].

(10) Pod Gallery / Stonewood Design. Online. 2015. Dostupné z: https://www.archdaily.com/777086/pod-gallery-stonewood-design?ad_medium=gallery. [cit. 2024-07-01].

(11) Úprava hospodářského dvora Bukovec pro bydlení. Dostupné z: <https://www.archiweb.cz/b/uprava-hospodarskeho-dvora-bukovec-pro-bydleni>. [cit. 2024-07-01].

(12) Centrum technologie zpracování dřeva v Žitovlicích. Dostupné z: <https://www.archiweb.cz/b/centrum-technologie-zpracovani-dreva-v-zitovlicich> [cit. 2024-07-01].

(13) Geologické mapy. Dostupné z: <https://mapy.geology.cz/geo/> [cit. 2025-01-06].

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE		
FAKULTA ARCHITEKTURY		
AUTOR, DIPLOMANT: AR 2024/2025, ZS		
Lucie Tiralová		
NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: (ČJ)		
OBNOVA HOSPODÁŘSKÉHO DVORA AMÁLIE		
(AJ)		
RESTORATION OF THE AMÁLIE FARM ESTATE		
JAZYK PRÁCE:		
Vedoucí práce:	prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Gírsa	Ústav: 15114 Ústav památkové péče
Oponent práce:	Ing. arch. Karel Kuča	
Klíčová slova (česká):	obnova, hospodářský dvůr, Amálie,	
Anotace (česká):	Hospodářský dvůr Amálie v obci Ruda u Rakovníka je klasicistní areál z první poloviny 19. století, vybudovaný rodem Fürstenberků. Tento architektonicky hodnotný objekt je momentálně nevyužitý. Projekt jeho obnovy usiluje o revitalizaci s důrazem na zachování původní zemědělské funkce, rozšířeně o vzdělávací, výzkumné a komunitní aktivity. Návrh je propojen s projektem Chytré krajiny, zaměřeným na udržitelné hospodaření a adaptaci na klimatické změny. Areál nabídne zázemí pro výzkum moderních zemědělských technologií, konference a vzdělávání studentů. Revitalizace respektuje historickou hodnotu místa a vytváří moderní prostor pro propojení tradice s inovacemi.	
Anotace (anglická):	The Amálie Farm estate in the village of Ruda near Rakovník is a classicist complex from the first half of the 19th century, built by the Fürstenberg family. This architecturally valuable site is currently unused. The project aims to revitalize the estate, preserving its original agricultural function while expanding it to include educational, research, and community activities. The design is linked to the Smart Landscape project, which focuses on sustainable land management and climate change adaptation. The estate will provide facilities for modern agricultural research, conferences, and student education. The revitalization respects the site's historical value while creating a modern space that connects tradition with innovation.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 10.1.2024

Tiralová

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
Zadání diplomové práce
 Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Lucie Tiralová

datum narození: 15.01.1999

akademický rok / semestr: zimní 2024/2025

studijní program: Architektura a urbanismus

ústav: 15144 Ústav památkové péče

vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Gírsa

téma diplomové práce: Obnova dvora Amálie

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Hospodářský dvůr Amálie se nachází v katastrálním území obce Ruda u Rakovníka, jedná se o mohutný klasicistní, osově symetrický obdélný dvůr s domem správce a dvěma sýpkami v průčelí. Monumentální hospodářský dvůr stojí volně v krajině. Od 60. let ho vlastní Česká zemědělská univerzita, díky tomu je dnes v poměrně zachovaném stavu, avšak dnes většina objektů dvora nemá využití.

Cílem diplomního projektu je prověření možností nového využití hospodářského dvora. Hlavními zásadami, které budou provázet navrhování, jsou především zachování historických a architektonických hodnot a vytvoření nové vrstvy, která bude respektovat zásady kontextuální architektury a zároveň nebude mít ambice strhávat pozornost, naopak přenechá hlavní roli klasicistnímu hospodářskému dvoru.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Návrh zahrne nové využití všech dochovaných budov hospodářského dvora a úprav nezastavěné plochy dvora s jeho bezprostředním okolím. Dům správce v diplomním projektu bude zpracován jen okrajově a existující kolna bude nahrazena novostavbou.

Obnova hospodářského dvora bude rozdělena do tří klíčových funkcí, které jsou úzce spjaty s působením České zemědělské univerzity. Těmito funkcemi jsou vzdělávací, zemědělská, komerční. Vzdělávací funkce spočívá ve vytvoření zázemí pro univerzitní výuku. Část dvora bude sloužit jako distanční výukové středisko pro studenty univerzity, a zároveň poskytovat reprezentační prostory pro konference pořádané univerzitou. Zemědělská funkce má velký potenciál díky již probíhajícímu chovu skotu, konkrétně České červinky. Zachování původní zemědělské funkce je důležité pro respektování tradice místa. Komerční funkce je s ohledem na větší rozlohu dvora a jeho odlehlou polohu náročná. Celý koncept bude propojen úpravami nezastavěných ploch prostranství dvora mezi budovami areálu hospodářského dvora.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

Výkres širších urbanistických vztahů (1:5 000 – 1:25 000)

Návrhová situace (1:500 – 1:1000)

Půdorysy, řezy a pohledy dílčích objektů dvora (1:100 – 1:250)

Vybrané architektonické detaily (1:10 – 1:20)

Vizualizace exteriérové a interiérové (min. 6 záběrů)

Průvodní zpráva a Souhrnná technická zpráva

Všechny části diplomního projektu budou odevzdány v souladu s uveřejněným dokumentem o průběhu diplomové práce v zimním semestru 2024/2025 a budou obsahovat všechny jím předepsané náležitosti, a to přihlášku, zadání, 2x knihu formátu A4, plachtu diplomního projektu a fyzický model (specifika dle zadání).

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Fyzický model v dohodnutém měřítku

Datum a podpis studenta 19.09.2024

Datum a podpis vedoucího DP 19.09.2024

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

19/9/2024 Kruš

